

KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA
MESTA TOPOĽČANY ZA ROK 2023

V Topolčanoch, dňa 21.10.2024

JUDr. Alexandra Geciová
primátorka mesta

OBSAH

1. Identifikačné údaje mesta a konsolidovaného celku	3
2. Organizačná štruktúra a identifikácia vedúcich predstaviteľ'ov	3
3. Poslanie, vízia a ciele	8
4. Základná charakteristika mesta a charakteristika organizácií konsolidovaného celku.....	10
5. Geografické údaje o meste, demografické údaje, krátka história, pamiatky, symboly	13
6. Plnenie funkcií mesta (originálne aj prenesené) v oblasti výchovy a vzdelávania, sociálneho zabezpečenia, zdravotníctva, kultúry, hospodárstva.....	18
7. Informácie o vývoji mesta a konsolidovaného celku, o stave, v ktorom sa nachádza	37
Rozpočtový pohľad (príjmy, výdavky, finančné operácie)	37
Účtovný pohľad (majetok, zdroje krytia, náklady, výnosy.....)	41
8. Ostatné dôležité informácie	48
Významné investičné akcie	48
Predpokladaný budúci vývoj a významné riziká a neistoty	48
Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	50

ZOZNAM PRÍLOH:

- č. 1 **Konsolidovaná súvaha**
- č. 2 **Konsolidovaný výkaz ziskov a strát**
- č. 3 **Poznámky**

1. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE MESTA A KONSOLIDOVANÉHO CELKU

Súčasťou konsolidovaného celku je šestnásť organizácií:

- **Mesto Topolčany**
- **13 rozpočtových organizácií** (8 materských škôl, 3 základné školy, 1 základná škola s materskou školou, 1 základná umelecká škola)
- **2 obchodné spoločnosti** (Mestské služby Topolčany, s.r.o. a Mediálna a kultúrna spoločnosť Topolčany, s.r.o.).

Materská účtovná jednotka:

Mesto Topolčany

Sídlo: Nám. M. R. Štefánika 1/1, 955 01 Topolčany

IČO: 00 311 162

DIČ: 2021248537

Štatutárny orgán: primátorka mesta

Telefón: 038/5340 101

E-mail: topolcany@topolcany.sk

Web: www.topolcany.sk

2. ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA A IDENTIFIKÁCIA VEDÚCICH PREDSTAVITEĽOV

A. Materská spoločnosť

Materskou účtovnou jednotkou je **Mesto Topolčany**. Činnosti mesta k 31.12.2023 zabezpečovali volení funkcionári – primátorka, zástupca primátorky a hlavná kontrolórka, 81 zamestnancov mestského úradu, 28 príslušníkov mestskej polície, 2 zamestnanci detských jasí a 66 zamestnancov opatrovateľskej služby.

Orgánmi mesta v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. sú:

a) mestské zastupiteľstvo

b) primátor mesta

Informácie o predstaviteľoch materskej spoločnosti :

- **štatutárny orgán:** JUDr. Alexandra Gieciová, primátorka mesta
- **zástupca primátorky:** Juraj Želiska
- **hlavný kontrolór mesta:** JUDr. Mária Beňová
- **poslanci mestského zastupiteľstva zvolení na volebné obdobie 2022-2026:**
- MUDr. Marta Barboríková, Michal Bohát, Mgr. Roman Goča, Štefan Grach, Mgr. Mária Haláková, Ing. Jozef Kotleba, Mgr. Július Krajčík, Mgr. Ervín Mik, Mgr. Peter Schwarz, MUDr. Ľudovít Teťák, Ing. Ida Valachová, Juraj Želiska, Mgr. František

Zaťko, Milan Urbanec, Mgr. Andrej Sitár, Mgr. Marek Čančinov, Ivan Fillo, MUDr. Janka Kubaliaková, Ing. Veronika Klačanská, Mgr. Marián Lovička, Ing. Lukáš Vencľ

Komisie Mestského zastupiteľstva v Topoľčanoch:

- Komisia pre legislatívu, financie, majetok a podnikanie
- Komisia životného prostredia a komunálnych činností
- Komisia pre stratégiu a rozvoj mesta, územné plánovanie a dopravu
- Komisia pre vzdelávanie, mládež, kultúru a propagáciu mesta
- Komisia pre podporu športu
- Komisia pre sociálne veci, bývanie a verejný poriadok
- Komisia pre ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov
- Komisia na prešetrovanie sťažností proti činnosti poslanca MsZ, primátora mesta a hlavného kontrolóra mesta
- Mandátová komisia

Stav zamestnancov mesta Topoľčany k 31. 12. 2023

Odbor	počet	
	plánovaný	skutočný
Prednostka	1	1
Referát projektového manažéra	2	2
Útvar CO BOZP-PO	1	1
Právny referát	2	2
Sekretariát	4	4
Kancelária prvého kontaktu	3	3
Referát verejného obstarávania	1	1
Útvar hlavného kontrolóra	1	1
Odbor výstavby a životného prostredia	12	12
Odbor ekonomický	18	15
Odbor starostlivosti o občanov	17	17
Odbor školstva, kultúry a práce s mládežou	5	4
Odbor správy majetku	8	8
Odbor služieb	11	10
Aparát úradu (spolu)	86	81
Mestská polícia	28	28
Detské jasle	2	2
Opatrovateľská služba	60	66
SPOLU	176	177

B. Dcérske spoločnosti

Dcérskými účtovnými jednotkami sú všetky rozpočtové organizácie a obchodné spoločnosti, ktoré materská účtovná jednotka má právo ovládať.

MESTSKÉ SLUŽBY TOPOĽČANY, S. R. O.

NÁM. M. R. ŠTEFÁNKA 1/1, TOPOĽČANY

Dátum založenia: **15.7.2009**

Právna forma: **obchodná spoločnosť – spoločnosť s ručením obmedzeným**

IČO: **44 818 378**

Základné imanie spoločnosti: **5 000,- €**

Štatutárny orgán: **Mgr. Martin Bucko, konateľ**

Podiel materskej účtovnej jednotky: **100 %**

Súčasťou konsolidovaného celku: **od 1.1.2023 do 31.12.2023**

MEDIÁLNA A KULTÚRNA SPOLOČNOSŤ TOPOĽČANY, S.R.O.

NÁM. L. ŠTÚRA 2357/2 , TOPOĽČANY

Dátum nadobudnutia obchodného podielu: **6.8.2020**

Právna forma: **obchodná spoločnosť – spoločnosť s ručením obmedzeným**

IČO: **36 728 683**

Základné imanie spoločnosti: **6 640,- €**

Štatutárny orgán: **Miroslav Bakura, DiS. art.**

Podiel materskej účtovnej jednotky: **100 %**

Súčasťou konsolidovaného celku: **od 1.1.2023 do 31.12.2023**

ZÁKLADNÉ ŠKOLY

ZÁKLADNÁ ŠKOLA J. HOLLÉHO 696/3, TOPOĽČANY

Štatutárny orgán: **PaedDr. Zuzana Kapustová, riaditeľka**

Dátum zriadenia: **1.1.2002**

Právna forma: **rozpočtová organizácia**

IČO: **37 860 658**

Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023**

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU GOGOLOVA 2143/7, TOPOĽČANY

Štatutárny orgán: **PaedDr. Soňa Kytnárová, riaditeľka (do 31.08.2023)**

Mgr. Zuzana Jenisová, riaditeľka (od 01.09.2023)

Dátum zriadenia: **1.1.2013**

Právna forma: **rozpočtová organizácia**

IČO: **42 211 476**

Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023**

ZÁKLADNÁ ŠKOLA ŠKULTÉTYHO 2326/11, TOPOĽČANYŠtatutárny orgán: **Mgr. Mária Bezáková, riaditeľka**Dátum zriadenia: **1.1.2002**Právna forma: **rozpočtová organizácia**IČO: **37 860 763**Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023****ZÁKLADNÁ ŠKOLA TRIBEČSKÁ 1653/22, TOPOĽČANY**Štatutárny orgán: **Mgr. Anna Krajčíková, riaditeľka**Dátum zriadenia: **1.1.2002**Právna forma: **rozpočtová organizácia**IČO: **37 860 721**Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023****MATERSKÉ ŠKOLY****MATERSKÁ ŠKOLA J. KRÁLA 1594/1, TOPOĽČANY**Štatutárny orgán: **Bc. Zdenka Hajnovičová, riaditeľka**Dátum zriadenia: **1.1.2002**Právna forma: **rozpočtová organizácia**IČO: **37 860 577**Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023****MATERSKÁ ŠKOLA Ľ. FULLU 2705/8, TOPOĽČANY**Štatutárny orgán: **Mgr. Slavomíra Šeligová, riaditeľka**Dátum zriadenia: **1.1.2002**Právna forma: **rozpočtová organizácia**IČO: **37 860 585**Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023****MATERSKÁ ŠKOLA LIPOVÁ 1736/2, TOPOĽČANY**Štatutárny orgán: **Silvia Kajzerová, riaditeľka**Dátum zriadenia: **1.1.2010**Právna forma: **rozpočtová organizácia**IČO: **42 125 448**Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023****MATERSKÁ ŠKOLA GAGARINOVA 2636/15, TOPOĽČANY**Štatutárny orgán: **Mgr. Andrea Mádelová, riaditeľka**Dátum zriadenia: **1.1.2010**

Právna forma: **rozpočtová organizácia**

IČO: **42 125 430**

Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023**

MATERSKÁ ŠKOLA TRIBEČSKÁ 2703/10, TOPOĽČANY

Štatutárny orgán: **Bc. Mária Wiedermannová, riaditeľka** (do 31.09.2023)

Ing. Bc. Viera Hanuliaková, riaditeľka (od 01.09.2023)

Dátum zriadenia: **1. 1. 2010**

Právna forma: **rozpočtová organizácia**

IČO: **42 125 472**

Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023**

MATERSKÁ ŠKOLA TRIBEČSKÁ 2633/12, TOPOĽČANY

Štatutárny orgán: **Katarína Bezáková, riaditeľka**

Dátum zriadenia: **1.1.2010**

Právna forma: **rozpočtová organizácia**

IČO: **42 125 464**

Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023**

MATERSKÁ ŠKOLA ŠKULTÉTYHO 2630/10, TOPOĽČANY

Štatutárny orgán: **Bc. Oľga Babicová, riaditeľka**

Dátum zriadenia: **1.1.2010**

Právna forma: **rozpočtová organizácia**

IČO: **42 125 456**

Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023**

MATERSKÁ ŠKOLA ČEREŠŇOVÁ 90/44, TOPOĽČANY - VEĽKÉ BEDZANY

Štatutárny orgán: **Tatiana Opátová, riaditeľka**

Dátum zriadenia: **1.1.2010**

Právna forma: **rozpočtová organizácia**

IČO: **42 125 481**

Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023**

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA L. MOKRÉHO, MOYZESOVA 1737/22, TOPOĽČANY

Štatutárny orgán: **Mgr. Hana Ferancová, riaditeľka**

Dátum zriadenia: **1.4.2002**

Právna forma: **rozpočtová organizácia**

IČO: **37 864 742**

Súčasťou konsolidovaného celku od: **1.1.2023 do 31.12.2023**

Informácie o priemernom počte zamestnancov počas účtovného obdobia konsolidovaného celku verejnej správy ku dňu, ku ktorému sa zostavuje konsolidovaná účtovná zvierka účtovnej jednotky verejnej správy, z toho počet vedúcich zamestnancov

Názov účtovnej jednotky	Priemerný počet zamestnancov počas účtovného obdobia	Počet vedúcich zamestnancov
Mesto Topoľčany	190,71	9
Materská škola, L. Fullu 2705/8, Topoľčany	15	1
Materská škola, J. Kráľa 1594/1, Topoľčany	17	1
Materská škola, Lipová 1736/2, Topoľčany	17,4	1
Materská škola, Škultétyho 2630/10, Topoľčany	16,0	1
Materská škola, Gagarinova 2636/15, Topoľčany	18,0	1
Materská škola, Tribečská 2633/12, Topoľčany	10,0	1
Materská škola, Tribečská 2703/10, Topoľčany	20,3	1
Materská škola, Čerešňová 90/44, Topoľčany - Veľké Bedzany	4,2	1
Základná škola, J. Hollého 696/3, Topoľčany	64,1	5
Základná škola, Tribečská 1653/22, Topoľčany	82,3	5
Základná škola s materskou školou, Gogoľova 2143/7, Topoľčany	40,8	4
Základná škola, Škultétyho 2326/11, Topoľčany	84,1	3
Základná umelecká škola L. Mokrého Moyzesova 1737/22, Topoľčany	37,6	3
Mestské služby Topoľčany, s.r.o. Nám. M.R.Štefánika 1/1	58	4
Mediálna a kultúrna spoločnosť Topoľčany, s.r.o.	12	1
Celkom	687,51	42

3. POSLANIE, VÍZIA A CIELE

Základnou úlohou mesta pri výkone samosprávy je najmä starostlivosť o rozvoj jeho územia vo všetkých oblastiach života a potrieb jeho obyvateľov. Víziou mesta Topoľčany do roku 2030 (v rámci platného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja) je zabezpečiť, aby mesto Topoľčany bolo atraktívnym a zdravým miestom pre život s dobre rozvinutou infraštruktúrou, odolnou ekonomikou, rozmanitou občianskou vybavenosťou, rozličnou ponukou poskytovaných služieb a pestrým kultúrnym a športovým životom, ktoré poskytuje plnohodnotné a komfortné bývanie a vytvára podmienky pre rozvoj podnikania, pričom so svojim moderným informačným systémom a pamätihodnosťami zároveň dáva možnosti na príležitostnú návštevu a oddych. Na základe tejto vízie je strategickým cieľom mesta naďalej rozvíjať infraštruktúru, ponuku služieb a občiansku vybavenosť v meste na požadovanej úrovni pri zabezpečení spokojnosti

obyvateľstva mesta a zvýšiť atraktivitu mesta pre návštevníkov s ohľadom na ochranu a zachovanie životného prostredia. Strategický cieľ sa bude dosahovať prostredníctvom špecifických cieľov, ktoré sa budú napĺňať na základe stanovených opatrení a aktivít zaradených do prioritných oblastí:

- **Hospodárska oblasť**
- **Sociálna oblasť**
- **Environmentálna oblasť**

Vo väzbe na hlavný cieľ a prioritné oblasti boli definované nasledovné špecifické ciele:

Hospodárska oblasť:

- 1.1 Zvyšovanie informovanosti obyvateľov a návštevníkov mesta a podpora nových aktivít v cestovnom ruchu
- 1.2 Dobudovanie dopravnej infraštruktúry a jej skvalitnenie v SMART oblasti

Sociálna oblasť

- 2.1 Zvýšenie kvality poskytovaných služieb a občianskej vybavenosti v meste
- 2.2 Zvýšenie energetickej efektívnosti verejných budov
- 2.3 Zvýšenie kvality zdravotníckej infraštruktúry a služieb
- 2.4 Modernizovaná kultúrna infraštruktúra
- 2.5 Podpora celoživotného vzdelávania
- 2.6 Zvýšenie kvality poskytovaných sociálnych služieb
- 2.7 Rozširovanie možností športových a voľnočasových aktivít
- 2.8 Podpora budovania krajšieho životného prostredia v okolí ľudských obydlí
- 2.9 Skrášlenie mesta a jeho verejných priestranstiev

Environmentálna oblasť

- 3.1 Podpora environmentálnej výchovy a ochrany životného prostredia
- 3.2 Zvýšenie miery separovania a zhodnocovania odpadov

Programová časť PHRSR nadväzuje na strategickú časť a obsahuje najmä zoznam opatrení a aktivít na zabezpečenie realizácie programu rozvoja mesta. Programová časť PHRSR obsahuje podrobnejšie rozpracovanie strategických cieľov v sociálnej, hospodárskej a environmentálnej politike na úroveň projektov a aktivít, ktoré sú tvorené vecne príbuznými skupinami aktivít samosprávy vykonávaných mimo bežnú činnosť a smerujúcich k plneniu strategického cieľa rozvoja.

4. ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA MESTA A CHARAKTERISTIKA ORGANIZÁCIÍ KONSOLIDOVANÉHO CELKU

Mesto Topoľčany je v zmysle zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších zmien a doplnkov samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Združuje osoby, ktoré majú na jeho území trvalý pobyt. Mesto je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

Hospodárenie mesta prebieha v súlade so zákonom č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení neskorších predpisov a zákonom č. 523/2004 Z. z. rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, zákonom č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov, zákonom č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov a schváleným rozpočtom. Mesto v rámci svojej pôsobnosti vykonáva v rámci hlavnej činnosti okrem štandardnej samosprávnej pôsobnosti (mestský úrad a bežná starostlivosť o mesto) aj prevádzkovanie detských jaslí a letného kúpaliska. S účinnosťou od 1.4. 2021 prevzala správu letného kúpaliska príspevková organizácia mesta Správa kultúrnych a športových zariadení mesta Topoľčany. K 31.12.2021 došlo k zrušeniu tejto príspevkovej organizácie bez právneho zástupcu a od 1.1.2022 prevzali úsek jej činností Mestské služby Topoľčany s.r.o. Starostlivosť o seniorov je zabezpečovaná prostredníctvom neziskovej organizácie Zariadenie pre seniorov Komfort, n.o. Topoľčany. Účinnosťou zmluvy o prevode obchodného podielu zo dňa 6.8.2020 mesto Topoľčany nadobudlo obchodný podiel spoločnosti BP media, s.r.o, Topoľčany a od 1. januára 2021 došlo k zmene jej názvu na Mediálnu a kultúrnu spoločnosť Topoľčany, s.r.o., ktorá prebrala časť činností Mestského kultúrneho strediska Topoľčany. Do jej pôsobnosti patrí Rádio Topoľčany a kino v Spoločenskom dome v Topoľčanoch.

MESTSKÉ SLUŽBY TOPOĽČANY, S.R.O., NÁM. M. R. ŠTEFÁNKA 1/1, TOPOĽČANY

Predmet podnikania (činnosti):

- správa bytového, nebytového fondu a jeho údržba
- vykonávanie odborných prehliadok a odborných skúšok v zmysle vyhlášky č. 718/2002 Z. z. /elektrických/
- sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb
- prenájom nehnuteľností spojený s poskytovaním iných než základných služieb spojených s prenájomom
- prenájom hnutel'ných vecí
- prevádzkovanie športových zariadení
- inžinierska činnosť vo výstavbe
- čistiace a upratovacie práce
- úprava zelene na verejných priestranstvách
- kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod)

- výroba a predaj kompostu
- montáž, rekonštrukcia a údržba vyhradených technických zariadení – elektrických, plynových, tlakových, vodoinštalatérstvo

**MEDIÁLNA A KULTÚRNA SPOLOČNOSŤ TOPOLČANY, S.R.O., NÁM. L. ŠTÚRA 2357/2, 955 01
TOPOLČANY**

Predmet podnikania (činnosti):

- organizovanie kultúrnych, spoločenských a hudobných podujatí
- kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) v rozsahu voľných živností
- kúpa tovaru na účely jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) v rozsahu voľných živností
- sprostredkovanie obchodu, výroby a služieb v rozsahu voľných živností
- obchodné a ekonomické poradenstvo
- usporadúvanie školení, seminárov a vzdelávacích podujatí
- tlmočnicke a prekladateľské služby
- prevádzkovanie lokálneho rozhlasového terestriálneho vysielania na základe licencie č. R/102 Rady pre vysielanie a retransmisiu Bratislava
- prevádzkovanie kultúrnych, spoločenských a zábavných zariadení
- vydavateľská činnosť, polygrafická výroba a knihárske práce
- služby súvisiace s produkciou filmov, videozáznamov a zvukových nahrávok
- reklamné a marketingové služby, prieskum trhu a verejnej mienky

ZÁKLADNÉ ŠKOLY

Účel zriadenia a predmet činnosti základných škôl :

- zabezpečujú plnenie povinnej školskej dochádzky
- poskytujú žiakom základné vzdelanie (primárne a nižšie stredné vzdelanie)
- zabezpečujú výchovu a vzdelávanie žiakov prostredníctvom štátneho vzdelávacieho programu a školského vzdelávacieho programu
- podporujú rozvoj osobnosti žiaka vychádzajúc zo zásad humanizmu, rovnakého zaobchádzania, tolerancie, demokracie a vlastenectva, a to po stránke rozumovej, mravnej, etickej, estetickej, pracovnej a telesnej
- poskytujú žiakom základné poznatky, zručnosti a schopnosti v oblasti jazykovej, prírodovednej, spoločenskovednej, umeleckej, športovej, zdravotnej, dopravnej a ďalšie poznatky a zručnosti potrebné na jeho orientáciu v živote a v spoločnosti a na jeho ďalšiu výchovu a vzdelávanie
- vykonávajú ďalšie činnosti, ktoré nie sú v rozpore s postavením a poslaním základnej školy.

Základné školy majú zriadené školské kluby detí, školské jedálne. Činnosť centier voľného času bola k 31.12.2021 zrušená.

MATERSKÉ ŠKOLY

Účel zriadenia a predmet činnosti materských škôl :

- ▣ poskytujú celodennú predškolskú výchovno-vzdelávaciu starostlivosť
- ▣ zabezpečujú výchovu a vzdelávanie detí prostredníctvom štátneho vzdelávacieho programu a školského vzdelávacieho programu
- ▣ poskytujú predprimárne vzdelávanie deťom predškolského veku
- ▣ zabezpečujú povinné predprimárne vzdelávanie deťom, ktoré majú rok pred plnením povinnej školskej dochádzky
- ▣ utvárajú predpoklady na ďalšie vzdelávanie a prípravu detí pre vstup do základnej školy v súvislosti s plnením povinnej školskej dochádzky
- ▣ podporujú osobnostný rozvoj detí v oblasti sociálno-emocionálnej, intelektuálnej, telesnej, morálnej a estetickej
- ▣ rozvíjajú schopnosti a zručnosti detí
- ▣ dopĺňajú rodinnú výchovu o výchovno-vzdelávaciu činnosť zameranú na všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa
- ▣ pripravujú deti na život v spoločnosti v súlade s ich individuálnymi a vekovými osobitosťami
- ▣ poskytujú pedagogické poradenstvo zákonným zástupcom detí
- ▣ pripravujú a poskytujú jedlá a nápoje pre stravníkov prostredníctvom školskej jedálne, ktorá tvorí súčasť školy
- ▣ vykonávajú ďalšie činnosti, ktoré nie sú v rozpore s postavením a poslaním materskej školy.

ZÁKLADNÁ UMELECKÁ ŠKOLA L. MOKRÉHO, MOYZESOVA 1737/22, TOPOĽČANY

Účel zriadenia a predmet činnosti ZUŠ :

- ▣ poskytuje odborné umelecké vzdelanie v jednotlivých umeleckých odboroch: hudobný, výtvarný, tanečný a literárno-dramatický odbor
- ▣ pripravuje na štúdium v učebných a v študijných odboroch na stredných školách umeleckého zamerania a na konzervatóriu
- ▣ pripravuje aj odborne na štúdium na školách s umeleckým a umelecko-pedagogickým zameraním
- ▣ zabezpečuje výchovu a vzdelávanie žiakov podľa schválených učebných osnov a učebných plánov
- ▣ vykonáva ďalšie činnosti, ktoré nie sú v rozpore s postavením a poslaním umeleckej školy
- ▣ neposkytuje základné vzdelanie a nezabezpečuje povinnú školskú dochádzku.

5. GEOGRAFICKÉ ÚDAJE O MESTE, DEMOGRAFICKÉ ÚDAJE, HISTÓRIA, PAMIATKY, SYMBOLY

Geografické údaje

Mesto Topoľčany sa rozprestiera v strednej časti nitrianskej kotliny, na pravom brehu rieky Nitry. K mestu patria jeho mestské časti – Malé Bedzany a Veľké Bedzany.

Základné údaje:

- ▣ poloha mesta: **48,55 °** severnej šírky **18,17 °** východnej dĺžky
- ▣ rozloha intravilánu mesta: **733 ha**
- ▣ rozloha extravilánu mesta: **960 ha**
- ▣ rozloha mestskej zelene: **110 ha**
- ▣ dĺžka mestských komunikácií: **61 km**

Demografické údaje

- ▣ počet obyvateľov mesta spolu s integrovanými časťami Malé a Veľké Bedzany k 31.12.2023: **24 050 obyvateľov**
 - z toho:

muži od 18 do 60 rokov	6 675
ženy od 18 do 55 rokov	5 956
deti do 18 rokov	3 507
ostatní	7 912
- ▣ narodení v období od 1.1.2023 do 31.12.2023: **176 osôb**
- ▣ zosnulí v období od 1.1.2023 do 31.12.2023: **257 osôb**
- ▣ prisťahovaní do mesta v období od 1.1.2023 do 31.12.2023: **311 osôb**
- ▣ odsťahovaní z mesta v období od 1.1.2023 do 31.12.2023: **577 osôb**

História mesta a pamiatky

Mesto Topoľčany patrí k najstarším a najvýznamnejším mestám na Slovensku. Vzniklo na križovatke obchodných ciest v centrálnej časti Ponitria. Ako dokazujú archeologické nálezy, toto územie bolo osídlené už od praveku.

Najstaršie dejiny

Najstaršie náznaky osídlenia územia súčasného mesta siahajú do staršej doby kamennej, čomu nasvedčujú nálezy častí opracovaného mamutieho kla, nájdeného v blízkosti ohniska paleolitických lovcov v priestore dnešnej Kalvárie. Vývoj koncentrovaného osídlenia mesta je však spojený s genézou prehistorickej osady rozkladajúcej sa na vysokej pravobrežnej terase rieky Nitry v lokalite s názvom Hrad, kde na prelome mladšej a neskorej doby kamennej sídlil ľud lengyelskej kultúry, na ktorého osídlenie nadviazal bádenský ľud, ktorý zároveň so sebou priniesol nové kultúrne prvky. Význam osady kulminoval v mladšej a neskorej dobe bronzovej a dobe halštatskej. Kontinuitu

osídlenia lokality Hrad dokladá aj odkrytie osady z mladšej doby železnej, ktorú nositelia laténskej kultúry Kelti založili asi v 3. storočí pred Kristom.

Obdobie stredoveku

Historici predpokladajú, že Topoľčany ako koncentrované sídlo vznikli asi v polovici 9. storočia, keď kulminoval osídľovací proces na Ponitří. Ich výhodná poloha v blízkosti križovatky diaľkových ciest spôsobila, že už v priebehu 11. storočia sa stali trhovým a mýtnym miestom a sídlom fary. Prvýkrát sa písomne spomínajú v roku 1173 a v polovici 13. storočia boli už všeobecne známym miestom na diaľkovej ceste vedúcej Ponitřím.

V priebehu druhej polovice 13. storočia pripadli Topoľčany spolu s okolitými obcami do rúk rodu Čákovcov. Za vlády Matúša Čáka bolo pôvodne nechránené mesto opevnené priekopami, palisádami a na najexponovanejších miestach aj kamennými baštami. Po smrti Matúša Čáka v roku 1321 sa Topoľčany takmer na celé 14. storočie stali kráľovským majetkom. Pre mesto bolo priaznivé najmä obdobie vlády Anjouovcov, kedy nastal jeho hospodársky rozmach a vývin. Začali sa rozvíjať remeslá, vzmohla sa vrstva kupcov a kramárov, ktorí obchodovali nielen v rámci mesta, ale zapájali sa aj do diaľkového obchodu.

Po nástupe kráľa Žigmunda Luxemburského na trón v roku 1389 sa mesto Topoľčany spolu s hradným panstvom dostalo do dedičnej držby Frankovi a Šimonovi zo Sečian, ktorí patrili k popredným veľmožom krajiny. Kým v predchádzajúcom období boli Topoľčany kráľovským mestom, koncom 14. a začiatkom 15. storočia sa čoraz častejšie začínajú uvádzať ako mestečko, či dokonca i ako majetok. Napriek tomu však boli aj naďalej známe ako trhové miesto, kde sa oddávna konávali pravidelné sobotňajšie týždenné trhy navštevované obyvateľmi zo širokého okolia.

Život mesta v 15. storočí značne ovplyvnila prítomnosť husitských vojsk, ktoré sa v Topoľčanoch usídlili v roku 1431 a až do roku 1434 z nich kontrolovali široké okolie. Vojská z Topoľčian odtiahli až v roku 1435, kedy došlo k dohode medzi Jánom Šmikovským a kráľom Žigmundom o vydaní mesta za výkupné. Pokojné časy v meste však netrvali príliš dlho. Topoľčany obsadili bratříci pod vedením Jána Jiskru. Ten ich držal až do roku 1447.

Napriek tomu, že vývoj Topoľčian v 15. storočí úzko súvisí s obchodom a remeslami, stále väčší význam získavalo pôdohospodárstvo, založené predovšetkým na intenzívnom pestovaní obilnín a vinohradníctve. Obchodný ruch sa už tradične realizoval na priestrannom námestí, kde sa pravidelne každú sobotu stretávali remeselníci a trhovníci nielen z mesta, ale i širokého okolia. Koncom stredoveku patrili Topoľčany k stredne veľkým mestám a svojou veľkosťou sa vyrovnali staršej Nitre. Žilo tu okolo 800 až 900 obyvateľov.

Obdobie novoveku

Po porážke pri Moháči v roku 1526 sa hospodársky rozvoj mesta značne obmedzil. Nájazdy tureckých vojsk a neustále prebiehajúce boje v kombinácii s protihabsburskými povstaniami značne ovplyvnili aj vývoj populácie mesta, ktorá počas prvej tureckej invázie v roku 1530 značne poklesla. Sedemnásťte storočie bolo pre

Topolčany veľmi nepokojným obdobím. Už v roku 1604 vypuklo prvé z protihabsburských povstaní, ktoré viedol Štefan Bočkaj. Vďaka tomu, že sa mesto k povstaniu nepridalo, bolo po jeho potlačení ušetrené od plienenia žoldnierskymi vojskami vyslanými Viedňou. Napriek vojnám, povstaniam a tureckým vpádom v 16. a 17. storočí sa hospodársky rast mesta nezastavil, aj keď bol do značnej miery spomalený a to najmä z demografického hľadiska.

Obyvateľstvo sa v prevažnej miere venovalo poľnohospodárstvu a chovu dobytku. Remeslá, ktoré sa v meste rozvíjali už od stredoveku súviseli najmä s poľnohospodárskym charakterom mestečka. Medzi najstaršie patrilo nesporne mlynárstvo, spracovanie mäsa, koží a výrobkov z nich, kováčstvo a výroba látok. S postupným rozvojom remesiel a pribúdaním remeselníkov v meste súvisí aj rozvoj cechov. K najstarším patrili cech obuvníkov-ševcov, ktorý bol založený v roku 1609. V 17. storočí bola už v Topolčanoch doložená činnosť celkovo siedmich cechov (obuvníkov, čižmárov, krajčírov, remenárov, gombikárov, kožušníkov a klobučníkov). Skutočný rozvoj remesiel však v meste nastal až v priebehu 18. storočia, kedy tu pracovalo viac ako 100 remeselníckych dielní. V tomto období bolo mesto už významným obchodným a trhovým strediskom, v ktorom sa ročne konalo až 9 jarmokov a 52 týždenných trhov.

Koniec 18. storočia bol pre Topolčany opäť obdobím nepokojov. Mesto sužovali veľké požiare, ktoré zničili kostol a viaceré budovy. Život mesta poznamenala v 19. storočí najmä epidémia cholery a v štyridsiatych rokoch spoločenská kríza, zhoršená veľkou neúrodou v roku 1847 a následným hladomorom.

Koniec 19. storočia sa niesol v znamení celkovej modernizácie a všeobecného priemyselného pokroku. V roku 1872 boli zrušené cechy a presadil sa princíp voľnej konkurencie, čo spočiatku viedlo k úpadku viacerých remeselníckych majstrov. Prvotné problémy však obyvateľstvo prekonalo a z mesta sa rýchlo stalo významné výrobné a obchodné centrum, čo značne ovplyvnila aj jeho výhodná poloha, právo skladu, mýta, trhy, jarmoky, rozvinutý obchod a neskôr aj postavenie železnice. Miestne konské jarmoky boli vyhľadávané aj zahraničnými záujemcami z Rakúska, Nemecka i Anglicka.

Od roku 1868 začína na hospodársky rast Topolčan značne vplývať rodina Stummerovcov, ktorá odkúpila Tovarnícke panstvo. Noví majitelia začali na svojom majetku podnikať moderným spôsobom, čo prinieslo veľa pozitívnych zmien aj pre obyvateľov Topolčan. Stummerovci sa zaslúžili okrem iného tiež o vybudovanie moderného cukrovaru, ktorý po spustení prevádzky zamestnával až 250 robotníkov, ale i o výstavbu župnej nemocnice v roku 1886.

Po systémových zmenách v župnej správe začiatkom sedemdesiatych rokov 19. storočia sa v roku 1871 Topolčany stali opäť sídlom obnoveného slúžnovského okresu. V tejto dobe bol okres Topolčany najväčším okresom Nitrianskej župy. Skutočnosť, že sa mesto stalo regionálnym centrom, mu priniesla aj veľa výhod, čo sa prejavilo výstavbou administratívnych budov a neustálym zvyšovaním počtu obyvateľstva. Ako sídlo slúžnovského okresu sa Topolčany stali najvýznamnejším regionálnym centrom stredného Ponitria. Jeho rozvoj ešte viac urýchlila výstavba železnice, ktorá bola ukončená koncom 19. storočia.

Hospodársky rozvoj Topolčian zasiahol všetky oblasti života jeho obyvateľov. V roku 1871 bolo zriadené kasíno, v roku 1877 telocvičňa a v roku 1890 bolo vybudované prvé kúpalisko pri rieke Nitre. Sľubný všeobecný rozvoj mesta bol prerušený vypuknutím 1. svetovej vojny. Topolčany na prahu novej éry boli malým mestom, v ktorom podľa prvého sčítania ľudí v novom štáte z roku 1920 žilo 7 023 obyvateľov. V roku 1921 bol zmenený názov mesta z Veľkých Topolčian na Topolčany. Život mesta značne ovplyvnila povojnová hospodárska kríza. Pre nedostatok objednávok mnohé firmy obmedzovali svoju výrobu, čo prispelo k zvýšeniu nezamestnanosti. Aj napriek hospodárskym ťažkostiam však mesto v medzivojnovom období postupne menilo svoju tvár. Budovali sa nové dláždené chodníky, rozširovala sa kanalizácia, začal sa budovať mestský park, bol založený nový moderný bitúnok a pribúdala ďalšia nová výstavba.

Základným pilierom budovania mesta po roku 1936 bol regulačný plán mesta. Prvé obrysy nového mesta, ktoré sa budovali podľa tohto plánu boli viditeľné už v roku 1941 v podobe nových ulíc, novopostavenej budovy gymnázia i nového kúpaliska. Mesto sa do 2. svetovej vojny stavebne rozvíjalo veľmi pomaly. V roku 1940 malo 1088 domov a vyše 10 tisíc obyvateľov, pritom si však zachovávalo vidiecky ráz.

Obdobie 2. svetovej vojny mesto prežilo bez väčšej ujmy, s výnimkou židovskej populácie. Vojna v Topolčanoch skončila 1. apríla 1945, kedy bolo mesto oslobodené vojakmi I. rumunskej armády.

Najnovšie dejiny

Po skončení 2. svetovej vojny sa Topolčany menili z obchodno-remeselnického mestečka na priemyselné centrum regiónu. Toto obdobie bolo charakteristické budovaním nových závodov a postupným rozširovaním a modernizovaním výroby. Postupné zvyšovanie počtu obyvateľov si vyžiadalo rozšírenie obchodnej siete, vybudovanie nových škôl, ale i nových predajní v rôznych častiach mesta. Vznikali nové objekty štátnej správy a iných úradov, ako budovy dnešného obvodného úradu, bývalého mestského úradu, okresného súdu, polície, štátneho okresného archívu a pod. V súčasnosti sú Topolčany centrom politického, spoločenského, kultúrneho i športového diania v okrese. Výrazným medzníkom v rozvoji mesta bol vstup Slovenskej republiky do Európskej únie, vďaka ktorému sa okrem iného podarilo realizovať viacero úspešných projektov zameraných na rozvoj jednotlivých sfér hospodárskeho života Topolčian.

Kultúrne pamiatky

Stred centrálnej časti pôvodného historického jadra mesta, vyhlásenej v roku 1991 za pamiatkovú zónu, tvorí Námestie M. R. Štefánika, na ktorom sa nachádzajú tri kultúrne pamiatky (kostol, fara a radnica) a niekoľko ďalších objektov. Rímskokatolícky kostol Nanebovzatia Panny Márie je najvýznamnejšou a dominantnou kultúrnohistorickou pamiatkou mesta. Prvá písomná zmienka o kostole pochádza z roku 1285. Jeho súčasná podoba je výsledkom neskorobarokových úprav z rozhrania 18. a 19. storočia, ktoré nasledovali po dvoch ničivých požiaroch v prvej polovici 18. storočia. Na námestí je popri kostole druhým dominantným objektom budova radnice, postavená v rokoch

1911 – 1912 a renovovaná v roku 1996. Je to impozantná trojpodlažná secesná stavba s uzatvoreným nádvorím.

Mestské symboly

Erb mesta Topoľčany tvorí v modrom ranogotickom štíte dvojité kríž s rovnako dlhými a na koncoch rozštiepenými ramenami, medzi ktorými sa heraldicky vpravo nachádza hviezda a heraldicky vľavo obrátený polmesiac. Dvojité kríž, hviezda a obrátený polmesiac sú farby zlatej.

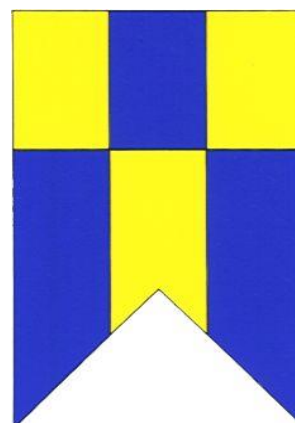
ĚRB MESTA

PEČAŤ MESTA

VLAJKA MESTA

**ĚRB MESTSKEJ ČASTI
VEĽKÉ BEDZANY**

**ĚRB MESTSKEJ ČASTI
MALÉ BEDZANY**

6. PLNENIE FUNKCIÍ MESTA (ORIGINÁLNE AJ PRENESENÉ) V OBLASTI VÝCHOVY A VZDELÁVANIA, SOCIÁLNEHO ZABEZPEČENIA, ZDRAVOTNÍCTVA, KULTÚRY, HOSPODÁRSTVA.

Obce a mestá sa stali zriaďovateľmi škôl a školských zariadení od 1. júla 2002 v rámci procesu decentralizácie štátnej správy v oblasti regionálneho školstva.

Medzi najvýznamnejšie legislatívne normy uvedeného procesu, ktoré determinujú zriaďovateľské právomoci obcí a miest patrí zákon NR SR č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon NR SR č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v znení neskorších predpisov.

Mesto Topoľčany je zriaďovateľom deviatich materských škôl (z toho jednej materskej školy ako súčasť základnej školy s materskou školou), štyroch základných škôl (z toho jednej základnej školy s materskou školou), jednej základnej umeleckej školy, štyroch školských klubov detí ako súčasť základných škôl (z toho jedného školského klubu detí ako súčasť základnej školy s materskou školou a troch školských klubov detí ako súčasť základných škôl), dvanástich školských jedální (z toho jednej školskej jedálne ako súčasť základnej školy s materskou školou, troch školských jedální ako súčasť základných škôl a ôsmich školských jedální ako súčasť materských škôl) a jedného centra voľného času, ktoré doposiaľ nezačalo vykonávať svoju činnosť.

VÝCHOVA A VZDELÁVANIE

Výchovno-vzdelávaciu sústavu Slovenskej republiky v súčasnosti tvoria:

- a) materské školy,
- b) základné školy,
- c) gymnáziá,
- d) stredné odborné školy,
- e) stredné športové školy,
- f) školy umeleckého priemyslu,
- g) konzervatóriá,
- h) školy pre deti a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami,
- i) základné umelecké školy,
- j) jazykové školy.

Na území mesta Topoľčany sa nachádza celkovo 10 materských škôl (z toho 8 samostatných materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Topoľčany, + 1 materská škola v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Topoľčany, ktorá je súčasťou základnej školy s materskou školou a 1 súkromná špeciálna materská škola). Súčasťou

materských škôl sú tiež i školské jedálne (pozn. materská škola, ktorá je súčasťou ZŠ s MŠ a súkromná špeciálna materská škola nemajú vlastnú školskú jedáleň).

Väčšina škôl a školských zariadení v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Topoľčany prešla komplexnou rekonštrukciou s finančnou podporou Európskych štrukturálnych fondov. Mesto Topoľčany ako zriaďovateľ škôl aj v budúcnosti plánuje rekonštruovať školy tak, aby zodpovedali legislatívnym parametrom a zabezpečili tak vhodné podmienky na kvalitnú výchovno-vzdelávaciu činnosť.

MATERSKÉ ŠKOLY NA ÚZEMÍ MESTA:

- *Materská škola, Gogol'ova 2143/7, Topoľčany ako súčasť Základnej školy s materskou školou, Gogol'ova 2143/7, Topoľčany*
- *Materská škola, Gagarinova 2636/15, Topoľčany*
- *Materská škola, Škultétyho 2630/10, Topoľčany*
- *Materská škola, Tribečská 2633/12, Topoľčany*
- *Materská škola, Tribečská 2703/10, Topoľčany*
- *Materská škola, J. Kráľa 1594/1, Topoľčany*
- *Materská škola, Ľ. Fullu 2705/8, Topoľčany*
- *Materská škola, Čerešňová 90/44, Topoľčany - Veľké Bedzany*
- *Materská škola Lipová 1736/2, Topoľčany*
- *Súkromná špeciálna materská škola, Lipová 1736/2, Topoľčany.*

Základné vzdelávanie v meste Topoľčany poskytujú 4 základné školy v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Topoľčany (z toho 3 základné školy a 1 základná škola s materskou školou) a 2 cirkevné základné školy zriadené Rímsko-katolíckou cirkvou - Biskupstvo Nitra. Každá z uvedených základných škôl (verejné, cirkevné) má zriadenú i školskú jedáleň a školský klub detí. Centrum voľného času má zriadené ZŠ sv. Ladislava, Lipová 3868/10, Topoľčany a ZŠ sv. Don Bosca, Ľ. Fullu 2805/6, Topoľčany.

Okrem týchto základných škôl sa v meste Topoľčany nachádzajú i dve špeciálne základné školy, ktoré sú zriadené za účelom vzdelávania detí a žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami - ich zriaďovateľom je od 01.01.2022 Regionálny úrad školskej správy v Nitre.

ZÁKLADNÉ ŠKOLY V MESTE TOPOLČANY:

- *Základná škola s materskou školou, Gogoľova 2143/7, Topolčany*
- *Základná škola, J. Hollého 696/3, Topolčany*
- *Základná škola, Tribečská 1653/22, Topolčany*
- *Základná škola, Škultétyho 2326/11, Topolčany*
- *Základná škola sv. Don Bosca, L. Fullu 2805/6, Topolčany*
- *Základná škola sv. Ladislava, Lipová 3868/10, Topolčany*
- *Spojená škola internátna, Tovarnícka 1632, Topolčany s organizačnými zložkami:*
 1. *Špeciálna základná škola internátna, Tovarnícka 1632, Topolčany*
 2. *Praktická škola, Tovarnícka 1632, Topolčany*
- *Spojená škola, Pod kalváriou 941, Topolčany s organizačnými zložkami:*
 1. *Špeciálna ZŠ internátna pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou, Pod kalváriou 941, Topolčany*
 2. *Základná škola s materskou školou pri Zdravotníckom zariadení, Pavlova 17, Topolčany*

Medzi školy poskytujúce záujmové vzdelávanie patrí: Základná umelecká škola Ladislava Mokrého a Cirkevná základná umelecká škola sv. Lukáša.

ZÁKLADNÉ UMELECKÉ ŠKOLY V MESTE TOPOLČANY:

- *Základná umelecká škola Ladislava Mokrého, Moyzesova 1737/22, Topolčany*
- *Cirkevná základná umelecká škola sv. Lukáša, Stummerova 20, Topolčany.*

Medzi školské zariadenia poskytujúce záujmové vzdelávanie a voľno-časové aktivity patrí:

CENTRUM VOĽNÉHO ČASU NA ÚZEMÍ MESTA:

- *Centrum voľného času, Nám. L. Štúra 2357/2, Topolčany*

Poznámka: Uvedené školské zariadenie bolo zriadené mestom Topolčany k 1. septembru 2022, ale nie je aktívne a zatiaľ nerealizuje žiadnu činnosť.

Zo stredných škôl pôsobili v roku 2023 na území mesta: 1 gymnázium, 1 obchodná akadémia, 7 odborných stredných škôl a 2 umelecké stredné školy. Všetky tieto stredoškolské výchovno-vzdelávacie zariadenia poskytujú vzdelanie predovšetkým pre

žiacov a študentov z okresu Topolčany, no uvedené školy navštevujú aj žiaci a študenti z ostatných regiónov Slovenskej republiky.

STREDNÉ ŠKOLY V MESTE TOPOLČANY:

- *Gymnázium, 17. novembra 1180/16, Topolčany*
- *Obchodná akadémia, Inovecká 2041, Topolčany*
- *Stredná odborná škola agrotechnická, Tovarnícka 1632, Topolčany*
- *Stredná odborná škola drevárska, Pílska 7, Topolčany*
- *Stredná odborná škola techniky a služieb, Tovarnícka 1609, Topolčany*
- *Stredná odborná škola obchodu a služieb, T. Vansovej 2, Topolčany*
- *Stredná odborná škola potravinárska, Krušovská 2091, Topolčany*
- *Stredná zdravotnícka škola sv. Vincenta de Paul, 17. novembra 1056, Topolčany*
- *Súkromná stredná odborná škola pedagogická, Gagarinova 2490/13, Topolčany*
- *Súkromná škola umeleckého priemyslu, Gagarinova 2490/13, Topolčany*
- *Súkromné konzervatórium Dezidera Kardoša, Gagarinova 2490/13, Topolčany.*

V meste Topolčany sa okrem vyššie uvedených škôl nachádzajú aj školské zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, ktoré poskytujú komplexnú psychologickú, špeciálno-pedagogickú, diagnostickú, výchovnú, poradenskú a preventívnu starostlivosť, najmä v oblasti optimalizácie osobnostného, vzdelávacieho a profesijného vývinu, starostlivosti o rozvoj nadania, eliminovania porúch psychického vývinu a porúch správania.

ŠKOLSKÉ ZARIADENIA VÝCHOVNÉHO PORADENSTVA A PREVENIE MESTA TOPOLČANY:

- *Centrum poradenstva a prevencie, Bernolákova 1652, Topolčany*
- *Súkromné centrum poradenstva a prevencie v Topolčanoch, Janka Kráľa 1, Topolčany*

Napriek postupnému zavádzaniu inovatívnych foriem vzdelávania v minulom období je potrebné i naďalej zintenzívňovať ich realizáciu aj v zariadeniach, v ktorých doteraz neboli realizované. Takéto formy vzdelávania pomáhajú efektívne pripraviť študentov na potreby pracovného trhu a ďalšieho štúdia.

SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE

Sociálne služby sú pre mnohých občanov nástrojom, ktorý im poskytuje oporu v rôznych životných situáciách a zároveň prispieva k zvyšovaniu kvality života týchto ľudí. Tieto služby musia byť otvorené a dostupné pre všetkých občanov, ktorí ich momentálne potrebujú. Sú poskytované jednotlivcom, rodinám a skupinám obyvateľov. Medzi najpočetnejšie skupiny príjemcov sociálnych služieb patria hlavne seniori, ľudia so zdravotným postihnutím, rodiny s deťmi, ale tiež ľudia, ktorí z rôznych dôvodov žijú „na okraji“ spoločnosti. Cieľom sociálnych služieb je umožniť ľuďom v nepriaznivej situácii využívať miestne inštitúcie, ktoré poskytujú služby verejnosti a prirodzené vzťahové siete, ktoré im umožňujú zostať súčasťou prirodzeného miestneho spoločenstva a žiť bežným spôsobom. Napriek tomu, že v meste je vybudovaná fungujúca sieť zariadení, v rámci ktorej zabezpečujú sociálne služby verejní aj neverejní poskytovatelia, ich celková ponuka však nie je z hľadiska kvality, rozsahu a dostupnosti dostatočná. Problém skupín ohrozených sociálnym vylúčením sa v súčasnosti prejavuje ich vysokou a dlhodobou nezamestnanosťou, zlými životnými podmienkami a veľkou chudobou. Situáciu častokrát zhoršuje nízka vzdelanostná úroveň a slabé pracovné návyky tejto skupiny obyvateľstva. Za účelom zmiernenia sociálnej situácie týchto obyvateľov sú vyčleňované viaceré formy pomoci od inštitucionálnej až po komunitnú. O ich zabezpečovanie sa starajú verejní, ale i neverejní poskytovatelia.

Mesto Topolčany zabezpečuje:

- ▣ poradenstvo v základných oblastiach sociálnej práce,
- ▣ zabezpečuje terénnu sociálnu službu,
- ▣ poskytovanie finančnej pomoci formou jednorazových dávok,
- ▣ opatrovateľskú službu,
- ▣ v rámci podpory rodiny a ako pomoc pri zosúladovaní rodinného a pracovného života prevádzkuje zariadenie starostlivosti o deti do troch rokov veku - mestské detské jasle určené pre deti od 1 roka do 3 rokov veku
- ▣ prevádzkuje 5 denných centier seniorov (kluby dôchodcov),
- ▣ spracováva podklady k rozhodovacej činnosti pri uplatňovaní nároku na jednorazový príspevok na uľahčenie osamostatnenia sa mladého dospelého po ukončení poskytovanej starostlivosti v Centre pre deti a rodiny,
- ▣ poskytuje príspevok na stravovanie pre poberateľov dôchodku formou stravných lístkov,
- ▣ zabezpečuje odľahčovaciu službu,
- ▣ zabezpečuje požičiavanie pomôcok ako sociálnu službu poskytovanú fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím a fyzickej osobe s nepriaznivým zdravotným stavom odkázaným na pomôcku,
- ▣ zabezpečuje bytovú politiku prostredníctvom Programu rozvoja bývania mesta Topolčany,
- ▣ zabezpečuje sociálnu službu monitorovanie a signalizácia potreby pomoci,
- ▣ kultúrno – spoločenské akcie.

Poskytovanie finančnej pomoci - finančné príspevky sa poskytujú občanom, ktorí majú trvalý pobyt na území mesta a splňajú podmienky v zmysle Smernice poskytovania jednorazového finančného príspevku a vyplácania rodinných prídavkov prostredníctvom osobitného príjemcu. Mesto za týmto účelom poskytuje jednorazový finančný príspevok.

Poskytovanie opatrovateľskej služby

Opatrovateľská služba je terénna sociálna služba poskytovaná v domácom prostredí klienta, ktorú zabezpečuje a poskytuje Mesto Topolčany v súlade s ustanoveniami zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov.

Opatrovateľskú službu Mesto Topolčany poskytuje žiadateľom na základe právoplatného rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu so stupňom odkázanosti minimálne II.

Výška úhrady za poskytovanú opatrovateľskú službu je 1,30 €/hod.

Zapožičiavanie zdravotníckych pomôcok

Mesto Topolčany zapožičiava bezplatne rolátoory - kolečkové nákupné vozíky, francúzske barle, toaletnú stoličku za účelom skvalitnenia zdravotného stavu žiadateľa zmluvou v zmysle § 659 a nasl. Občianskeho zákonníka.

Denné centrá

Mesto Topolčany je zriadené 5 denných centier seniorov (klubov dôchodcov), kde sa zabezpečuje záujmová činnosť. Seniori mesta sa pravidelne stretávajú, vyplňajú tu svoj voľný čas. Na svoje akcie si pripravujú vlastný program (Fašiangy, Deň matiek, Úcta k starším, Vianoce). Každé denné centrum má svoj výbor a predsedu. Členovia sa podieľajú svojimi aktivitami na spoločenských akciách mesta a pod.

V meste Topolčany pôsobia nasledovné denné centrá:

- **Denné centrum JESEŇ** – Ul. Dr. Adámiho, sídli v samostatnom dome a je tu aj malá záhradka. Členovia sa stretávajú dvakrát týždenne, ženy sa venujú spevokolu, ktorý vedie harmonikár. Spolupracujú s občianskym združením Liga proti rakovine, s Jednotou dôchodcov a pod.
- **Denné centrum NÁDEJ** – Ul. Puškinova, sídli v budove zimného štadióna, je tu spevokol, ktorý vedie harmonikár. Majú družbu so speváckou skupinou z obce Gajary, kde sa navzájom navštevujú a vystupujú pri rôznych príležitostiach v kluboch. Stretávajú sa 2 krát do týždňa, spolupracujú s Ligou proti reumatizmu. V rámci klubu si členovia organizujú relaxačné a poznávacie zájazdy.
- **Denné centrum Veľké Bedzany** – sídli v kultúrnom dome vo Veľkých Bedzanych, seniori sa tu stretávajú v piatok a cez víkendy, prípadne podľa potreby, pravidelne organizujú spoločenské akcie.

- **Denné centrum SENIOR** – sídli na Ul. Ľ. Fullu v priestoroch materskej školy, momentálne je ich činnosť pozastavená.
- **Denné centrum SLNEČNICA** – sídli v budove bývalej MŠ Podjavorinskej, členovia sa stretávajú dva krát týždenne. Spevácka skupina spolupracuje so ZPS Komfort, n. o. Topoľčany pri rôznych príležitostiach (Deň matiek, Úcta k starším, vianočné posedenie a pod.). Každoročne organizujú pre svojich členov relaxačné pobyty.

Poskytovanie príspevku na stravovanie v podobe stravných lístkov pre poberateľov dôchodku

Príspevok na stravovanie poberateľov dôchodku je priznaný iba občanovi, ktorý spĺňa podmienky Zásad o poskytovaní príspevku na stravovanie poberateľov dôchodku. Príspevok na stravovanie v podobe stravných lístkov sa poskytuje na jedno jedlo denne počas kalendárnych dní.

Výška príspevku je vzhľadom k príjmu žiadateľa a výške životného minima nasledovná:

- **1,00 €** - ak príjem žiadateľa a spoločne posudzovaných osôb nepresahuje 1,6 násobok životného minima alebo sa mu rovná.

Ďalšie služby:

Starostlivosť o rodinu:

- poskytnutie príspevkov na riešenie zložitých sociálnych situácií,
- spolupráca s ÚPSVaR (podieľanie sa na sanácii rodinného prostredia, tak, aby deti nemuseli byť vyňaté z rodiny a spolupráca s odd. sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately),
- príspevok na osamostatnenie sa mladého dospelého, ktorý bol umiestnený v centre pre deti a rodiny a spĺňa potrebné podmienky k vyplateniu príspevku na osamostatnenie mladého dospelého podľa zákona č. 305/2005 Z. z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately,
- príspevky v zmysle VZN č. 11/2020 o poskytovaní finančných príspevkov na vykonanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately,
- funkcia osobitného príjemcu rodinných prídavkov, hmotnej núdzy.

Detské jasle mesta Topoľčany, Ul. Ľ. Fullu 2705/8, Topoľčany sú od 1.1.2018 registrované ako Zariadenie starostlivosti o deti od jedného do troch rokov veku v registri poskytovateľov sociálnych služieb. Cieľom zariadenia je zabezpečiť starostlivosť o deti od jedného do troch rokov veku dieťaťa, a tak poskytnúť službu na podporu zosúladovania rodinného života a pracovného života, ak sa rodič alebo fyzická osoba, ktorá má dieťa zverenú do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, pripravuje na povolanie štúdiom na strednej škole alebo na vysokej škole, pripravuje na trh práce alebo vykonáva aktivity spojené so vstupom alebo s návratom na trh práce alebo vykonáva zárobkovú činnosť.

Ambulantná sociálna služba poskytovaná v zariadení je zabezpečovaná mestom Topoľčany v súlade s § 32 b zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov.

V zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa sa poskytujú bežné úkony starostlivosti o dieťa, stravovanie a výchova.

Monitorovacia služba SOS gombík – služba je určená pre občanov mesta Topoľčany - seniorov alebo ľudí s nepriaznivým zdravotným stavom. Umožňuje ľuďom v živote ohrozujúcich situáciách privolať si pomoc priamo z miesta, na ktorom sa práve nachádzajú. Nemusia mať telefón a ani nie je potrebné voliť žiadne číslo. Tiesňové volanie zachytí služba Mestskej polície, ktorá tohto človeka vyhladá a poskytne mu potrebnú pomoc.

Starostlivosť o ťažko zdravotne postihnutých občanov, sociálne odkázaných, seniorov a občanov mesta:

- sociálne šetrenia rodín,
- poskytovanie pomoci pri umiestňovaní do zariadenia sociálnych služieb (občania bez rodinných príslušníkov),
- vybavovanie sociálnych pohrebov – vystrojenie, evidencia ľudí bez domova,
- zabezpečovanie a organizovanie kultúrneho, spoločenského a športového života piatich denných centier seniorov v meste Topoľčany.

Starostlivosť o občanov, spoločensky neprispôsobivých:

- poradenská činnosť (základné sociálne poradenstvo),
- pomoc pri umiestňovaní do ZSS a ubytovaní,
- pomoc a sociálne poradenstvo pri vybavovaní dôchodku,
- evidencia a mapovanie neprispôsobivých ľudí a ľudí bez prístrešia (bezdomovcov),
- zabezpečenie sociálnej služby krízovej intervencie prostredníctvom nocľahárne v spolupráci s Červeným krížom, územný spolok Topoľčany, pre fyzickú osobu, ktorá nemá zabezpečené ubytovanie alebo nemôže doterajšie bývanie užívať.

Terénna sociálna práca:

- vyhľadávanie, diagnostikovanie a riešenie problémov jednotlivcov a rodín odkázaných na pomoc v sociálnej oblasti, osobám so zdravotným znevýhodnením, nevládnym starším ľuďom, ľuďom bez domova,
- sociálne poradenstvo, konzultácie v krízových situáciách, zabezpečenie potrebných služieb, riešenie sociálnej intervencie,
- práca zameraná na:
 - mapovanie terénu na získanie relevantných informácií o spôsobe života vylúčenej komunity,
 - vyhľadávanie sociálne vylúčených klientov, ktorí nemajú schopnosť, resp. stratili zručnosť na riešenie svojich sociálnych problémov,

- nadväzovanie kontaktov s klientmi a sprostredkovanie kontaktov s oficiálnymi inštitúciami,
- poskytovanie poradenstva pri osobných problémoch, krízovej intervencie v ťažkých životných situáciách,
- podpora a rozvoj osobnostnej kompetencie a motivácie vedúcej k samostatnému riešeniu svojich problémov,
- podpora a posilňovanie sebavedomia a zodpovednosti,
- prispievanie k prevencii násilia a dekriminalizácii skupín v komunite.

Zariadenie pre seniorov – “Komfort“

Mesto Topoľčany zriadilo v zrekonštruovanej budove bývalej materskej školy na Podjavorinskej ulici zariadenie pre seniorov (ďalej ZPS) Komfort. Kapacita zariadenia je 51 klientov. ZPS je určené hlavne pre osamelých dôchodcov, ktorí tu majú zabezpečenú opatrovateľskú aj zdravotnú starostlivosť. Nachádzajú sa tu jedno a dvojlôžkové izby s vlastným sociálnym zariadením a chladničkou, klienti si môžu priniesť vlastný televízor či rádio. Pre klientov sú k dispozícii spoločenské miestnosti, kaplnka a jedáleň. Strava je zabezpečená päťkrát denne dodávateľským spôsobom, podľa zdravotného stavu klienta. Súčasťou areálu je aj veľký park s lavičkami. Vo všetkých izbách je k dispozícii signalizácia, ktorou si klienti privolajú ošetrojúci personál. Zariadenie má uzatvorený zmluvný vzťah s ošetrovateľom, ktorý v prípade potreby navštevuje prijímateľov priamo v zariadení. Zariadenie umožňuje umiestnenie žiadateľa na základe právoplatného rozhodnutia o odkázanosti na sociálnu službu.

Zariadenie pre seniorov Komfort poskytuje sociálnu službu podľa § 35 zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách:

- fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV. podľa prílohy č. 3, alebo
- fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek a poskytovanie sociálnej služby v tomto zariadení potrebuje z iných vážnych dôvodov.

V zariadení pre seniorov sa poskytuje, prípadne zabezpečuje:

- ▣ pomoc pri odkázanosti na pomoc inej fyzickej osoby,
- ▣ sociálne poradenstvo,
- ▣ sociálna rehabilitácia,
- ▣ ošetrovateľská starostlivosť,
- ▣ ubytovanie,
- ▣ stravovanie,
- ▣ upratovanie,
- ▣ pranie, žehlenie a údržba bielizne a šatstva,
- ▣ osobné vybavenie (úschova cenných vecí a záujmová činnosť).

Obyvatelia ZPS Komfort môžu využívať aj ďalšie služby za úhradu:

- ▣ kaderníctvo,
- ▣ rehabilitácia.

Zariadenie je prevádzkované neziskovou organizáciou: Zariadenie pre seniorov Komfort, n. o., ktorú zriadilo mesto Topolčany. Účelom zariadenia je poskytovanie sociálnych služieb podľa zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. ZPS poskytuje aj spoločenské a kultúrne vyžitie prostredníctvom spolupráce so základnými a materskými školami v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Topolčany (ZŠ a MŠ Gogol'ova, MŠ Tríbečská I. a II., MŠ Škultétyho), Tríbečskou knižnicou, Tríbečským múzeom, dennými centrami. Spirituálne potreby klientov sú napĺňané prostredníctvom spolupráce s Rímskokatolíckym farským úradom a Evanjelickým a. v. cirkevným zborom.

V ďalšej časti uvádzame neverejných poskytovateľov sociálnych služieb nachádzajúcich sa v meste Topolčany aj s popisom ich činnosti.

Zariadenie sociálnych služieb Harlekýn

ZSS „Harlekýn“ poskytuje sociálne služby deťom a mladým ľuďom s mentálnym postihnutím, poruchami správania, s pridruženým telesným alebo zmyslovým postihnutím, deťom a mladým ľuďom s pervazívnou vývinovou poruchou autizmom, ktoré sú odkázané na pomoc inej fyzickej osoby a stupeň ich odkázanosti je najmenej V. Sociálne služby poskytuje ambulantnou, týždennou pobytovou (od pondelka do piatku) a celoročnou formou. S klientmi pracujú špeciálni pedagógovia, sociálni terapeuti, ergoterapeuti, zdravotné sestry, fyzioterapeut, inštruktor pre PV.

Činnosti:

- pracovno -výchovná činnosť,
- záujmová činnosť (práca s drevom a kovem, pohybové aktivity, výtvarný krúžok, pestovateľský krúžok, práca s papierom a iné),
- pracovné aktivity (ergoterapia, pestovanie liečivých rastlín, tkáčska dielňa, domáce práce, sebaobsluha, a pod.),
- rekreačno–rehabilitačná činnosť (turistické vychádzky do blízkeho okolia, plaváreň, kúpalisko, návšteva pošty, lekára, kina, cukrárne, reštaurácie a pod.),
- sociálne poradenstvo,
- ošetrovateľská starostlivosť.

Môj domov

Predmetom činnosti je poskytovanie sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. Sociálne služby sú poskytované pobytovou – celoročnou, týždennou a ambulantnou dennou formou. Poskytujú: ošetrovateľskú, opatrovateľskú starostlivosť, rehabilitáciu, fyzioterapiu, lekársku starostlivosť.

Druhy služieb:

- Domov sociálnych služieb
- Špecializované zariadenie
- Zariadenie pre seniorov
- Zariadenie podporovaného bývania
- Útulok

- Domov na pol ceste
- Podpora samostatného bývania

„Penzión" Zariadenie sociálnych služieb

Poskytuje sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

Druhy služieb:

- Zariadenie pre seniorov
- Špecializované zariadenie
- Domov sociálnych služieb

Slovenský Červený kríž, územný spolok Topoľčany

Územný spolok Slovenského Červeného kríža v Topoľčanoch pracuje ako jeden z mála územných spolkov v špecifickom území – okresoch Topoľčany, Partizánske a Bánovce nad Bebravou. Sídlo spolku je v Nitrianskom a 2/3 územia pôsobnosti v Trenčianskom kraji, čo ho predurčuje k potrebe úzkej spolupráce s mnohými samosprávami, či subjektmi štátnej správy. Vo svojom území poskytuje široký rozsah humanitárnych aktivít, záchranných a sociálnych služieb, ktoré zabezpečuje prostredníctvom členov a dobrovoľníkov základných organizačných jednotiek – 20 miestnych spolkov, ako aj v priamej organizačnej pôsobnosti profesionálnymi zamestnancami.

Medzi aktivity s najväčším sociálnym dopadom patria, nepochybne, sociálne služby – jedáleň a donáška stravy do domácnosti, sociálny taxík, ako aj služba krízovej pomoci poskytovaná prostredníctvom telekomunikačných technológií, realizácia programov potravinovej a základnej materiálnej pomoci pre sociálno-ekonomicky deprimované osoby, či aktivity zamerané na ľudí bez domova, požičiavanie kompenzačných a zdravotníckych pomôcok.

Medzi ďalšie aktivity, kedy občania prichádzajú do kontaktu s územným spolkom, patria vzdelávacie aktivity vo vlastnom Edukačnom a tréningovom centre SČK v rámci realizácie kurzov a školení prvej pomoci, ako aj kurzov opatrovania. Deťom a mladým ľuďom sa venuje prostredníctvom ukážok poskytovania prvej pomoci v materských, základných a stredných školách. Pre tieto cieľové skupiny tiež pravidelne pripravuje súťaž v poskytovaní prvej pomoci na regionálnej úrovni.

V krízových situáciách vie byť nápomocný prostredníctvom špeciálne vybavenej humanitarnej jednotky, ktorá často spolupracuje a trénuje s predstaviteľmi Hasičského a záchranného zboru SR, či Policajného zboru SR, a to aj s profesionálne vyškolenými psycho-sociálnymi interventmi. S vlastnými zdravotníckymi záchranármi, ako aj s dobrovoľnými záchranármi územného spolku sa verejnosť môže stretnúť v rámci zabezpečovania asistenčnej záchranej služby na spoločenských, kultúrnych alebo športových podujatiach, ktorých ročne zabezpečí v rozsahu niekoľkých stoviek.

Ďalšou známou aktivitou územného spolku je podpora, organizovanie a oceňovanie bezpríspevkových darcov krvi vo všetkých okresných mestách a s tým súvisiacich

realizovaných mobilných odberov krvi, najmä v obciach, či zapájanie mladých ľudí – v Mládeži Slovenského Červeného kríža - do výkonu humanitárnych aktivít v zmysle 7 základných princípov Medzinárodného hnutia Červeného kríža a Červeného polmesiaca, najväčšej humanitárnej organizácie sveta.

Únia nevidiacich a slabozrakých Slovenska, o. z.

Táto organizácia sídli v Topoľčanoch, ul. Pribinova 14. Ide o občianske združenie, ktorého členmi sú ľudia so zrakovým znevýhodnením, kam patria aj rodičia nevidiacich a slabozrakých detí. Podstatnú časť klientov tvoria seniori, invalidní dôchodcovia a ZŤP. Poslaním tejto organizácie je poskytovanie sociálnych služieb, obhajoba záujmov rovnakého zaobchádzania a realizácia pozitívnych opatrení na prekonávanie a kompenzáciu dôsledkov zrakového znevýhodnenia, skúšanie kompenzačných pomôcok, výučba priestorovej orientácie, spolupráca s očnými lekármi.

Klienti tejto organizácie sa stretávajú každý prvý pondelok v mesiaci od 9:00 do 13:00 hod. Svojim členom poskytujú služby rôzneho charakteru, napr. základné sociálne poradenstvo v oblasti možnosti kompenzácie dôsledkov zrakového postihnutia, pomáhajú pri vyplňaní rôznych tlačív a dokumentov, aktívne spolupracujú s miestnou samosprávou, s krajským strediskom Únie nevidiacich a slabozrakých Slovenska v Nitre, ktoré poskytuje aj sociálno-právne poradenstvo zamerané na pomoc pri uplatňovaní práv a nárokov vyplývajúcich zo sociálnej legislatívy, poradenstvo pre používateľov vodiacich psov, pomoc a poradenstvo pri výbere kompenzačných pomôcok, výcvik priestorovej orientácie, výcvik čítania a písania Braillovho písma, sprievodcovskú a predčitateľskú službu a pod.

Liga proti rakovine, o. z.

Liga proti rakovine, o. z. Topoľčany je občianske združenie, ktoré sa zaoberá charitatívnou činnosťou so zameraním na:

- starostlivosť o onkologicky chorých ľudí,
- poskytovanie pomoci onkologicky chorým a ich rodinám,
- realizáciu programov v oblasti predchádzania nádorovým ochoreniam, včasnej diagnostiky, podpory účinnej liečby, starostlivosti o zdravotne znevýhodnených s onkologickým ochorením, zmiernovanie utrpenia a znižovania úmrtnosti na onkologické ochorenia.

Topoľčianska pobočka Ligy proti rakovine je organizačná zložka, ktorá zabezpečuje činnosť Ligy proti rakovine v súlade s jej poslaním a cieľmi na regionálnej úrovni, najmä kvalifikovaným informovaním na verejnosti o rizikových faktoroch, ktoré sa podieľajú na vzniku nádorov, o včasných príznakoch onkologických ochorení, o pokrokoch onkologického výskumu, pomocou pri organizovaní preventívnych kampaní a akcií pre zdravú populáciu poskytovaním psycho–sociálnej pomoci onkologicky chorým a ich rodinným príslušníkom, osvetovou a poradenskou činnosťou pomáhať pri ochorení, liečbe a rekonvalescencií členov Ligy proti rakovine. Členovia tejto organizácie sa stretávajú pravidelne jedenkrát mesačne, konkrétne v prvý štvrtok v mesiaci.

Cieľom tejto organizácie je:

- psycho–sociálna starostlivosť o onkologicky chorých, ale aj ich rodiny, sociálne poradenstvo v oblasti možností riešenia onkologického ochorenia,
- výchova, informovanosť a prevencia so zameraním na onkologicky chorých, mladú generáciu i širokú verejnosť, propagácia činnosti organizácie prostredníctvom letákov a brožúr, príprava preventívnych kampaní („Deň narcisov“), prednášky a semináre týkajúce sa onkologických ochorení, budovanie povedomia o onkologických ochoreniach.

Zväz postihnutých civilizačnými chorobami, o. z.

Zväz postihnutých civilizačnými chorobami (ďalej ZPCCH) sídli na Ul. Pribinova 14, Topoľčany. Členovia tohto spoločenstva sa stretávajú pravidelne každý pondelok a v stredu od 09.00 hod. do 12.00 hod. Víziou tejto organizácie je vytváranie rovnakých príležitostí pre ľudí so zdravotným znevýhodnením. Členovia ZPCCH sú z radov znevýhodnených v oblasti fyzickej, mentálnej, zmyslovej s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom, ide o ľudí, ktorí sú na starobnom alebo invalidnom dôchodku a sú ŤZP. Toto občianske združenie upozorňuje na problémy, s ktorými sa ľudia s civilizačnými chorobami boria. Najviac zastúpená je skupina občanov, ktorí majú srdcovo – cievne ochorenia. Organizácia pritom spolupracuje aj s odborníkmi z oblasti zdravej výživy, diabetológie, reumatológie, komunikuje s odborníkmi z oblasti pľúcnych chorôb, onkológie, neurológie. Spolupracujú s Úniou žien, Slovenským Červeným krížom, Ligou proti rakovine, Jednotou dôchodcov, s okolitými obcami okresu a pod. Organizácia sa zameriava aj na ochranu záujmov ľudí znevýhodnených civilizačnými chorobami a na presadzovanie ich oprávnených požiadaviek.

Táto organizácia organizuje:

- rekondičné pobyty pre dospelých členov ZPCCH, ktorí trpia srdcovo – cievnyimi ochoreniami
- činnosť klubov kardiakov so zameraním na prevenciu
- dni zdravia a zdravej výživy
- dni športu a telovýchovy

Liga proti reumatizmu, o. z.

Liga proti reumatizmu je dobrovoľné, nezávislé občianske združenie, združujúce členov, ktorí majú záujem podieľať sa na plnení cieľa, poslania a úloh tejto organizácie. Toto občianske združenie bolo založené 22.10.1990, pričom hlavným cieľom je aktívne prispievať k skvalitneniu komplexnej starostlivosti o ľudí s reumatickými chorobami.

Poslaním LPR je:

- usilovať sa o zlepšenie preventívnej, zdravotnej a sociálnej starostlivosti o reumatikov,
- organizovať spoluprácu všetkých, ktorí chcú a môžu pomôcť ľuďom, ktorí trpia reumatologickým ochorením,
- oboznamovať verejnosť s problematikou reumatických ochorení,

- presadzovať zvyšovanie odbornosti zdravotníckych pracovníkov v odbore reumatológia,
- radiť a pomáhať ľuďom s reumatickými ochoreniami a usmerňovať ich,
- zabezpečovať kontakty s inštitúciami s podobným zameraním,
- chôdzu s paličkami NORDIC WALKING,
- beh (pre chorých chôdza) pri príležitosti dňa reumatikov.

LPR v Topoľčanoch svojim členom poskytuje:

- konzultácie vo veciach zdravotných a sociálnych,
- kurzy a rekondičné pobyty so zameraním na zdravotné a sociálne problémy,
- organizuje spoločenské a kultúrne podujatia,
- letáky a brožúry s tematikou liečby a prevencie rôznych reumatických ochorení.

Agentúry domácej ošetrovateľskej starostlivosti (ADOS)

Ide o zdravotnícke zariadenie, ktoré poskytuje komplexne domácu ošetrovateľskú starostlivosť chorým v ich prirodzenom domácom prostredí. Nárok na ňu má každý chorý, ak potrebuje odbornú zdravotnú starostlivosť. Poskytuje sa pacientom všetkých vekových a diagnostických skupín. Môžu sa o ňu uchádzať samotní pacienti alebo príbuzní chorého, ak je chorý prepustený z nemocnice do domáceho liečenia a je potrebné doliečenie. Činnosť týchto agentúr je hradená z verejného zdravotného poistenia. Službu zvyčajne odporúča praktický lekár, ošetrojúci lekár špecialista, lôžkové zdravotnícke zariadenie alebo o ňu požiada samotný pacient.

Táto služba je určená hlavne ťažko chorým – imobilným alebo čiastočne imobilným pacientom, ktorí vyžadujú odbornú starostlivosť a nie sú schopní samostatne chodiť na ošetrovanie do ambulancie. Starostlivosť poskytujú kvalifikované zdravotné sestry.

Služby poskytované agentúrou domácej ošetrovateľskej starostlivosti:

- Ošetrovanie
 - ošetrovanie rán, preležanín, vredov predkolenia,
 - ošetrovanie stómii u nevládneho pacienta,
 - podávanie infúzií s liečivom (na písomné poverenie lekárom),
 - starostlivosť o katétre a kanyle rôzneho typu,
 - podávanie injekcií,
 - ošetrovateľská rehabilitácia sestrou,
 - ošetrovateľská hygiena (iba pri rane alebo preležanine v oblasti krížov),
 - prevencia vzniku preležanín a polohovanie pacienta,
 - meranie krvného tlaku, pulzu, teploty,
 - nácvik podávania inzulínu,
 - ošetrovanie ústnej dutiny u onkologického pacienta,
 - odbery krvi, moču, výtery hrdla,
 - starostlivosť o močový katéter.

■ Rehabilitácia

Je určená pacientom po úrazoch, cievnych príhodách alebo operáciách, ktorí vyžadujú liečebnú rehabilitáciu a nie sú schopní samostatne navštevovať rehabilitačné zariadenie. Poskytujú ju kvalifikovaní fyzioterapeuti a fyzioterapeutky na základe návrhu rehabilitačného lekára a písomnej dohody agentúry s pacientom alebo jeho zástupcom, môže byť hrazená klientom alebo čiastočne zo zdravotného poistenia.

Nádej, o. z.

Toto občianske združenie vzniklo na báze pomoci ľudí dobrej vôle, preklenúť iným náročné životné situácie, alebo prispieť ku kvalite života. O. z. Nádej – Topoľčany, vychádza z princípov humanizmu, vzájomnej solidarity a ochoty spolupráce na spoločnom dobre v duchu myšlienky „Neodopieraj dobrodenia núdznemu, ak je to v tvojej moci urobiť.“ Jeho hlavným cieľom je:

- pomoc ľuďom, ktorí sú znevýhodnení či už zdravotne, sociálne alebo materiálne,
- pomoc rodinám, starým, osamelým ľuďom,
- prispieť k užitočným aktivitám vo voľnom čase detí a dospelých.

Toto spoločenstvo ďalej ponúka a organizuje:

- možnosť poradenskej činnosti: zdravotnej, sociálnej, psychologickej i právnej,
- prednášky, besedy a semináre,
- snaží sa vytvárať sieť spolupracovníkov, ktorí chcú pomáhať ľuďom v núdzi, či sprostredkovať opatrovateľskú – ošetrovateľskú službu.

OZ Nádej podporuje kvality zdravej rodiny, zachovanie stability manželstiev a rodín, a pomáha s odborným poradenstvom pri prekonávaní sporadickej krízy. Pomáha rodine chrániť jej pravú hodnotu, nenahraditeľnosť a jedinečnosť pri výchove a formovaní svojich detí. V tomto duchu smerujú aktivity združenia k všetkým členom rodiny:

- organizovanie kultúrnych a športových podujatí pre deti a mládež,
- organizovanie letných táborov pre deti,
- všestranná výpomoc viacdenným rodinám,
- stretnutia rodičov s odbornou ponukou zdravotnej, psychologickej, a pedagogickej problematiky, ktorú môžu využiť v starostlivosti a výchove svojich detí, v prevencii porúch správania u detí,
- príprava a prevádzka centra s možnosťou práce s počítačmi, s využitím internetu, ako vstupnej brány do sveta rôznych informácií,
- minikurzy práce s počítačmi pre dospelých, hlavne starších.

OZ Nádej svojimi aktivitami podporuje a v rámci svojich možností pomáha pri rekonštrukcii historicky hodnotných objektov v regióne okresu Topoľčany, ktoré sú kultúrnymi pamiatkami. Cennou pomocou môže byť napríklad brigádnická práca, či odborná staviteľská rada.

Charita blahoslavenej Sestry Zdenky v Topolčanoch

Miestna farská charita vznikla, aby bola príkladom pre všetkých veriacich ľudí, ktorí sa o poskytnuté Božie milosti chcú rozdeliť so všetkými, ktorým sa nedostávajú. Spolupracuje s Komunitou Sant Egídia Topolčany. Od svojho vzniku sa venuje pomoci všetkým vekovým skupinám obyvateľstva.

Svoju pomoc ponúka vo forme nasledovných programov:

- organizácia potravinových zbierok pre sociálne odkázané rodiny,
- poskytovanie príspevkov pre sociálne odkázané rodiny s deťmi na úhradu stravy v školských zariadeniach, na nájomné a pod.,
- zbierky šatstva, obuvi a spotrebného tovaru (deky, návliečky a pod.),
- „Chlieb z lásky“ – v spolupráci s firmou TOPEC, a. s. Topolčany sa každý utorok a piatok od 07.30 hod. – do 07.45 hod. rozdáva chlieb pre ľudí bez prístrešia (bezdomovci, sociálne odkázaní občania) a pod.

Komunita Sv. Egídia

Komunita Sant'Egidio je laické spoločenstvo, ktoré sa zrodilo v roku 1968 v Ríme, ako pokus skupiny študentov postaviť na prvé miesto vo svojom živote Evanjelium v prednostnom vzťahu s chudobnými. Odvtedy sa Komunita rozšírila do viac ako 70 krajín sveta a získala mnohé ocenenia za prácu s chudobnými a za mier. Komunita stojí na troch pilieroch ktorými sú:

1. Modlitba,
2. Služba,
3. Spoločenstvo.

Na Slovensku pôsobí Komunita od septembra 2008. V Topolčanoch sa venuje ľuďom, ktorí sú na periférii, opustení a sami. Spoločenstvo sa snaží s týmito ľuďmi byť v prvom rade priateľmi na ulici. Po vybudovaní vzťahu im pomáhajú vybaviť ubytovanie, doriešiť doklady, zdravotné ťažkosti a podobne.

Aktivity spoločenstva vo farnosti v Topolčanoch:

- každý týžden v piatok služba ľuďom na ulici
- niektorú sobou v mesiaci modlitby za mier v kstole

Informačné centrum mladých, o. z.

ICM Topolčany je od svojho vzniku otvoreným, apolitickým občianskym združením, ktorého hlavnými cieľmi sú poskytovanie informácií a poradenstva pre všetkých mladých ľudí bez diskriminujúceho prístupu v rôznych oblastiach života.

Poskytujú tieto služby:

- bezplatné a anonymné informácie a poradenstvo v rôznych oblastiach života,
- prevádzka bezplatnej drogovej knižnice pre študentov a učiteľov,
- podpora a rozvíjanie dobrovoľníctva v rámci spolupráce s inými organizáciami a združeniami a miestnou samosprávou,

- organizovanie voľnočasových aktivít pre deti a mládež (Deň narcisov, OLDIES PARTY, Topoľčiansky nočný beh, Workshop „bez predsudkov“, letné tábory a pod.),
- tvorba a realizácia projektov pre získanie grantov,
- bezplatné školenia podľa aktuálnej ponuky

ZDRAVOTNÍCTVO

Základné zdravotné služby pre obyvateľov mesta Topoľčany sú poskytované prostredníctvom zdravotných ambulancií a zdravotných stredísk. Primárna starostlivosť je z väčšej časti zabezpečovaná prostredníctvom súkromných lekárov. V súčasnosti však chýba komplexná starostlivosť o chronicky a nevyliciteľne chorých pacientov.

Zdravotné služby sú poskytované v poliklinikách, v ktorých sú zriadené najmä odborné ambulancie. Súčasťou vyšších zdravotných služieb je aj zdravotnícke zariadenie s pôvodným názvom Nemocnica s poliklinikou n.o., ktoré dňom 1. apríla 2017 prešlo pod sieť nemocníc Svet zdravia a stalo sa akciovou spoločnosťou. Nemocnica Topoľčany poskytuje zdravotnú starostlivosť v zmodernizovaných priestoroch pacientom z okresu Topoľčany. Kvalita zariadenia je podložená dlhodobou tradíciou nemocnice a skúsenosťami zdravotníckeho aj nezdravotníckeho personálu.

KULTÚRA

Medzi najpočetnejšie kultúrne zariadenia mesta Topoľčany patria knižnice v celkovom počte 21 knižníc (zoznam MK SR, spracovaný podľa NR SR č. 183/2000 Z. z. o knižniciach aktualizovaný 11.07.2023). Takmer všetky knižnice z tohto zoznamu tvoria školské a učiteľské knižnice, ktoré sa nachádzajú v samotných vzdelávacích zariadeniach. Výnimku tvorí iba Tribečská knižnica, ktorej služby využívajú okrem domáceho obyvateľstva mesta Topoľčany i obyvatelia celého okresu Topoľčany. Okrem knižníc eviduje MK SR v sledovanom území jedno múzeum (*Tribečské múzeum*) a jedno kultúrne osvetové stredisko (*Tribečské osvetové stredisko*). Okrem nich sa v meste nachádzajú aj iné kultúrne zariadenia, medzi ktoré patria napríklad *Galéria mesta Topoľčany*, ktorá pravidelne organizuje výstavy a vernisáže slovenských, ale i medzinárodne uznávaných umelcov.

Obyvateľom sú tiež k dispozícii kultúrne domy v Malých a Veľkých Bedzanoch, Dom kultúry v Topoľčanoch a Spoločenský dom v Topoľčanoch, v ktorom sa nachádza aj kinosála.

V meste Topoľčany v oblasti kultúry pôsobia aj viaceré mládežnícke, neziskové a voľnočasové organizácie, ktoré pracujú s deťmi a mládežou. Propagáciu moderného umenia a kultúry zabezpečuje aj občianske združenie *Nástupište 1-12*. Toto združenie sa zameriava na propagáciu mladých umelcov nielen zo Slovenska, ale i zo zahraničia najmä prostredníctvom výstav, hudobných koncertov, ale i rôznych prezentácií a vzdelávacích aktivít. Svoje aktivity združenie rozvíja v rámci projektu *Multimediálneho*

priestoru pre súčasnú kultúru „Nástupište 1-12“. Projekt je zameraný na výtvarné, hudobné, a divadelné umenie, tanec, performatívne umenie, kinematografiu, prezentačné a edukačné aktivity (workshopy, prednášky, panelové diskusie, prezentácie), aktívne občianstvo a na podporu a rozvoj komunit. Autori sa v rámci projektu dlhodobo snažia o využitie verejného priestoru pod autobusovou stanicou v Topoľčanoch. V netradičnom priestore sa venujú neformálnemu vzdelávaniu mládeže v oblasti umenia, aktívneho občianstva, či ľudských práv. Vďaka početným medzinárodným partnerstvám projektu, získava verejnosť možnosť spoznať tvorbu súčasných umelcov zo zahraničia i zo Slovenska a súčasní umelci možnosť nájsť cestu k zahraničnému divákovi. Autori sa v rámci projektu zároveň zameriavajú na priamu podporu vzniku nových umeleckých diel v oblasti výtvarného umenia a produkciu nových hudobných diel.

HOSPODÁRSTVO

Hospodárstvo je rozhodujúcim faktorom ekonomického, ale i sociálneho rozvoja územia. Jeho rozhodujúci vplyv spočíva najmä v multiplikačnom efekte, ktorý sa prejavuje najmä vo výrobe tovarov a v kvalite poskytovaných služieb. Väčšie množstvo výroby a výkonnosť hospodárstva, spôsobuje nárast hrubého domáceho produktu a zároveň ovplyvňuje ponuku pracovných príležitostí, čím sa následne znižuje nezamestnanosť a rastie výška miezd. Hospodárstvo mesta Topoľčany možno rozdeliť do týchto hlavných sektorov:

- **Primárny sektor** je najvýznamnejším sektorom ekonomiky, pretože je tvorený odvetvami produkujúcimi základné suroviny a materiál. Vývoj poľnohospodárskej výroby mesta Topoľčany je podobne ako v celom okrese charakteristický postupným znižovaním počtu zamestnaných. Topoľčany ako centrum okresu sa zameriavajú na sféru poskytovania služieb pre jeho obyvateľov. Poľnohospodárska produkcia sa sústreďuje najmä vo vidieckych sídlach a podieľa na hospodárstve menšou mierou a vyššie zastúpenie majú služby.
- **Sekundárny sektor** priamo nadväzuje na primárny sektor. Materiál a suroviny vyprodukované v primárnom sektore sa presúvajú do sekundárneho (spracovateľského) sektora. Štruktúra podnikov tohto sektora v meste Topoľčany je charakteristická dominanciou drevospracujúceho a potravinárskeho priemyslu, ale aj strojárkeho priemyslu. Všetky tieto odvetvia majú v Topoľčanoch dlhodobú tradíciu. Rozvoj sekundárneho sektora má v sledovanom území značnú podporu aj zo strany samosprávy, ktorá prostredníctvom výstavby priemyselnej časti v predchádzajúcom programovom období pripravila vhodné podmienky pre jeho ďalšie rozšírenie a prilákanie nových investorov. Najväčším predstaviteľom odvetvia výroby nábytku je spoločnosť Decodom s.r.o., Topoľčany. Potravinársky priemysel reprezentujú podniky ako HYZA, a.s. alebo Topoľčianske pekárne a cukrárne TOPEC, a.s. Odevný priemysel zastupuje spoločnosť OzetaNeo, a. s., významný výrobca pánskej konfekcie na Slovensku. Medzi významnejších investorov, ktorí sa rozhodli v

minulom programovom období umiestniť svoju výrobu na území mesta patrí napríklad podnik Pankl Automotive Slovakia, s.r.o., ktorý je jedným z predstaviteľov strojárskoho priemyslu v meste Topolčany. Zameriava sa najmä na výrobu a montáž komponentov, prevodoviek a motorov osobných aj nákladných automobilov. Spoločnosť Brückner Slovakia s.r.o. je najväčší montážny podnik spoločnosti Brückner-Group, ktorá pôsobí na celom svete. V rámci závodov pôsobiacich v strojárstve a strojárskoho priemyslu na výrobu fólií a technológií na výrobu produktov z plastu, zaujímame strategicky významnú pozíciu. Spoločnosť ZKW Group je špecialistom na inovatívne prémiové svetelné systémy a elektroniku. Ako systémový dodávateľ je jedným z vedúcich strategických partnerov automobilového priemyslu.

Sektor malého a stredného podnikania predstavuje významnú časť nielen ekonomiky mesta, ale i vyšších územných celkov. Tento sektor je tvorený vysokým počtom podnikov, ktoré sa spolu významne podieľajú na tvorbe HDP, zabezpečení zamestnanosti, ale i celkovom rozvoji ekonomiky a hospodárstva Topolčan. Malé a stredné podniky sú v globále považované za jeden z najlepších spôsobov udržiavania konkurencie hospodárstva a ekonomiky. Takéto firmy sú často pružnejšie a schopnejšie riešiť špecifické požiadavky zákazníkov, preto vystupujú ako subdodávatelia veľkých podnikov. Najväčšie zastúpenie v kategórii malých a stredných podnikov v Topolčanoch sú živnostníci.

- **Terciárny sektor**, ktorý je charakterizovaný aj ako sektor služieb, zahŕňa širokú škálu ich najrôznejších druhov. Platené alebo neplatené služby sú najrýchlejšie sa rozvíjajúcim sektorom vyspelých krajín, zároveň sú nízko investične náročné, charakterizuje ich vysoké tempo zavádzania vedecko-technického pokroku a vysoký rast produktivity. Práve tento sektor je aj hybnou silou a odrazom kvality života občanov mesta Topolčany, pretože odzrkadľuje a zabezpečuje či už základné alebo nadštandardné potreby obyvateľov (kultúra, šport, voľnočasové aktivity, zábava, regenerácia a relax a pod.).

7. INFORMÁCIE O VÝVOJI MESTA A KONSOLIDOVANÉHO CELKU, O STAVE, V KTOROM SA NACHÁDZA

- ROZPOČTOVÝ POHLAD (PRÍJMY, VÝDAVKY, FINANČNÉ OPERÁCIE),
- ÚČTOVNÝ POHLAD (MAJETOK, ZDROJE KRYTIA, NÁKLADY, VÝNOSY).

ROZPOČTOVÝ POHLAD

Mesto Topoľčany pri plnení príjmov a vynakladaní výdavkov v roku 2023 postupovalo v zmysle programového rozpočtu schváleného mestským zastupiteľstvom dňa 14.12.2022 uznesením 39/2/2022.

Následne v priebehu roka 2023 bolo uskutočnených sedem zmien rozpočtu:

ZMENA ROZPOČTU Č.	SCHVÁLENÁ DŇA	SCHVÁLENÉ ORGÁNOM MESTA	UZNESENIE Č.
1	15.02.2023	Mestským zastupiteľstvom	74/3/2023
2	26.04.2023	Mestským zastupiteľstvom	120/5/2023
3	21.06.2023	Mestským zastupiteľstvom	169/6/2023
4	20.09.2023	Mestským zastupiteľstvom	189/7/2023
5	15.11.2023	Mestským zastupiteľstvom	210/8/2023
6	13.12.2023	Mestským zastupiteľstvom	245/9/2023
7	27.12.2023	Primátorkou mesta	RO č. 7/2023

Rozpočet mesta na rok 2023 bol schválený ako schodkový s plánovaným schodkom – 3 035,6 tis. € (bez finančných operácií). V priebehu roka rozpočtovaný schodok zmenami rozpočtu vzrástol na – 4 398,7 tis. € ku koncu roka. V rámci príjmových finančných operácií boli do rozpočtu po zmenách zapojené prostriedky rezervného fondu (3 411,8 tis. €), prostriedky z fondu rozvoja bývania (0,0 tis. €), zostatky účelových prostriedkov z predchádzajúcich rokov (603,8 tis. €) a splátky poskytnutých návratných finančných výpomocí (114,5 tis. € - Mestské služby Topoľčany, s.r.o. a Mediálna a kultúrna spoločnosť Topoľčany, s.r.o.). V rámci výdavkových finančných operácií boli do rozpočtu zapojené splátky istiny úverov zo ŠFRB (539,9 tis. €), poskytnutie návratných finančných výpomocí dcérskym spoločnostiam (140,0 tis. €), záväzky z kúpy obchodného podielu v Mediálnej a kultúrnej spoločnosti Topoľčany, s.r.o. (2,5 tis. €) a Účasť na majetku - Sociálny podnik s.r.o. (5,0 tis. €).

Dosiahnutá **skutočnosť** rozpočtového hospodárenia za rok 2023 predstavovala prebytok 344,6 tis. € (bez finančných operácií). Je to výrazne priaznivejší výsledok ako bol rozpočtovaný po 7. zmene rozpočtu (- 4 398,7 tis. €). Rozdiel vo výške 4 743,3 tis. € bol ovplyvnený vyšším prebytkom bežného rozpočtového hospodárenia (najmä v dôsledku nižších bežných výdavkov) a priaznivejším schodkom kapitálového rozpočtu (ovplyvnené posunom v realizácii kapitálových výdavkov mesta a akcií spolufinancovaných z EŠF a ŠR SR). Po započítaní finančných operácií bolo hospodárenie mesta prebytkové vo výške + 3 326,0 tis. €. Rozdiel bežných príjmov a bežných výdavkov ku koncu roka dosiahol + 3 785,0 tis. €, kapitálových príjmov a výdavkov – 3 440,4 tis. € a finančných operácií +

2 981,4 tis. €. Priaznivejšia skutočnosť finančného plnenia rozpočtu v porovnaní so schváleným rozpočtom bola dosiahnutá priaznivým saldom bežného rozpočtu ako aj nižším schodkom v oblasti kapitálového rozpočtu.

Čerpanie **výdavkov** (bez FO) bolo výrazne nižšie ako predpokladal rozpočet (rozdiel – 4 982,4 tis. €). Nižšie výdavky boli zaznamenané v kapitálovej oblasti (rozdiel – 3 235,7 tis. €), ale aj v bežných výdavkoch (rozdiel -1 746,7 tis. €).

Naplnenie rozpočtových **príjmov** (bez FO) bolo nižšie o 239,1 tis. €. Bežné príjmy boli prekročené o 62,4 tis. € a kapitálové nenaplnené o 301,5 tis. € v porovnaní s rozpočtom po 7. zmene.

Príjmové finančné operácie boli nižšie o 2 436,5 tis. € z dôvodu, že nebolo nutné zapojiť prostriedky rezervného fondu v plánovanej výške.

Podrobné plnenie jednotlivých príjmových aj výdavkových položiek k 31.12.2023 je uvedené v tabuľkovej časti.

PLNENIE ROZPOČTU ZA ROK 2023 V TIS. €	SCHVÁLENÝ ROZPOČET	UPRAVENÝ ROZPOČET PO 7. ZMENE	SKUTOČNOSŤ K 31.12.2023	% PLNENIA	ROZDIEL
	A	B	C	C/B	C - B
Bežné príjmy	25 894,3	29 179,7	29 242,1	100,2%	62,4
Kapitálové príjmy	12 903,5	3 673,8	3 372,3	91,8%	-301,5
PRÍJMY SPOLU (bez FO):	38 797,8	32 853,5	32 614,4	99,3%	-239,1
Bežné výdavky	25 007,2	27 203,8	25 457,1	93,6%	-1 746,7
Kapitálové výdavky	16 826,2	10 048,4	6 812,7	67,8%	-3 235,7
VÝDAVKY SPOLU (bez FO):	41 833,4	37 252,2	32 269,8	86,6%	-4 982,4
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA (bez FO):	-3 035,6	-4 398,7	344,6	-7,8%	4 743,3
BEŽNÝ ROZPOČET (prebytok/schodok)	887,1	1 975,9	3 785,0	191,6%	1 809,1
KAPITÁLOVÝ ROZPOČET (schodok)	-3 922,7	-6 374,6	-3 440,4	54,0%	2 934,2
Príjmové finančné operácie	3 578,0	6 104,4	3 667,9	60,1%	-2 436,5
Výdavkové finančné operácie	542,4	687,4	686,5	99,9%	-0,9
Saldo finančných operácií	3 035,6	5 417,0	2 981,4	55,04%	-2 435,6
Príjmy celkom (vrátane FO)	42 375,8	38 957,9	36 282,3	93,1%	-2 675,6
Výdavky celkom (vrátane FO)	42 375,8	37 939,6	32 956,3	86,9%	-4 983,3
VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA (vrátane FO):	0,0	1 018,3	3 326,0	326,6%	2 307,7
Príjmy RO s právnou subjektivitou	1 106,5	1 099,7	1 029,1	93,6%	-70,6
Výdavky RO s právnou subjektivitou	11 249,2	12 394,8	12 038,8	97,1 %	-356,0

V roku 2023 plnenie príjmov vo významnej miere ovplyvnili príjmy :

- **v bežnom rozpočte:**

- podielové dane, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2022 o 7,0 % vo výške 831,6 tis. Eur

- daň z nehnuteľností, ktorá predstavovala zvýšenie oproti roku 2022 o 17,8 % vo výške 305,1 tis. Eur
 - kreditný úrok z termínovaných vkladov, ktorý sa v porovnaní s predchádzajúcim rokom zvýšil o 103,4 tis. Eur
 - mimoriadny príjem z dôvodu jednorazovej úhrady výťažku z ukončenia konkurzu spoločnosti Arttep a.s. Stupava vo výške 132,8 tis. Eur
 - tuzemské bežné granty a transfery, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2022 o 35,9 % vo výške 2 418,9 tis. Eur.
- **v kapitálovom rozpočte:**
 - predaj kapitálových aktív – budov, technického zariadenia a pod., ktorý predstavoval zvýšenie oproti roku 2022 o 27,5 % vo výške 56,6 tis. Eur
 - tuzemské a zahraničné kapitálové granty a transfery, ktoré predstavovali zvýšenie oproti roku 2022 o 247,4 % vo výške 2 214,6 tis. Eur
- **vo finančných operáciách:**
 - zostatok prostriedkov z predchádzajúcich rokov vo výške 350,7 tis. Eur
 - prevod z prostriedkov z rezervného fondu vo výške 3 200,4 tis. Eur.

V roku 2023 čerpanie výdavkov vo významnej miere ovplyvnili výdavky :

- **v bežnom rozpočte:**
 - mzdy zamestnancov a volených funkcionárov, ktoré vzrástli oproti roku 2022 o 72,3 tis. Eur
 - dotácia na prevádzkovanie budov pre Mestské služby s.r.o., ktorá sa zvýšila o 120,1 tis. Eur
 - nákup hnutel'ného majetku pre potreby prestupného bývania vo výške 51,9 tis. Eur
 - výdavky na drvenie stavebného odpadu, ktoré vzrástli oproti roku 2022 o 46,1 tis. Eur
 - projekt regulovaného parkovania CMZ – aktualizácia vo výške 33,0 tis. Eur
 - výdavky na odvoz všetkých druhov odpadu, ktoré boli vyššie o 63,0 tis. Eur
 - výdavky na odvádzanie vôd z povrchového odtoku, ktoré boli vyššie oproti roku 2022 o 62,4 tis. Eur
 - výmena hlavného rozvodu vody a oprava kanalizácie na ZŠ vo výške 50,6 tis. Eur
 - bežné transfery na podporu športových klubov, ktoré boli vyššie oproti roku 2022 o 27,4 tis. Eur

- dotácie na prevádzkové výdavky pre Mediálnu a kultúrnu spoločnosť s.r.o., ktoré boli vyššie oproti roku 2022 o 52,5 tis. Eur
- výdavky spojené s prevádzkou MŠ vrástli v porovnaní s rokom 2022 o 370,4 tis. Eur a výdavky spojené s prevádzkou ZŠ vzrástli o 763,56 tis. Eur
- výdavky na záujmové vzdelávanie a voľnočasové aktivity, ktoré sa zvýšili o 81,3 tis. Eur
- dotácie pre neštátne školstvo, ktoré boli vyššie o 79,4 tis. Eur
- transfer na prevádzkové výdavky zariadenia pre seniorov Komfort, ktoré oproti roku 2022 vzrástli o 53,5 tis. Eur
- transfer na opatrovateľskú službu, ktorý sa zvýšil o 20,3 tis. Eur
- humanitárna pomoc pre Ukrajinu, ktorá vzrástla z 184,5 tis. eur v roku 2022 na 684,0 tis. Eur
- **v kapitálovom rozpočte realizované investičné akcie:**
 - manažment údajov inštitúcie verejnej správy pre mesto Topoľčany vo výške 196,8 tis. Eur
 - oporný múr (Starý cintorín) vo výške 145,0 tis. Eur
 - prestupné bývanie vo výške 2 439,5 tis. Eur
 - rekonštrukcia MK a chodníkov M. Benku vo výške 287,9 Eur
 - realizácia stavebných úprav Ul. Hviezdoslavovej – I. etapa vo výške 331,6 tis. Eur
 - realizácia stavebných úprav Ul. Hviezdoslavovej – II. etapa vo výške 429,0 tis. Eur
 - parkoviská na sídlisku F vo výške 513,0 tis. Eur
 - dodávka a montáž polopodzemných kontajnerov na odpad vo výške 96,6 tis. Eur
 - vodozadržné opatrenia v meste Topoľčany vo výške 710,7 tis. Eur
 - revitalizácia vnútrobloku M. Benku vo výške 608,6 tis. Eur
 - zimný štadión – rekonštrukcia strojovne chladenia a ľadovej plochy vo výške 115,9 tis. Eur
 - úprava akustiky športovej haly vo výške 146,6 tis. Eur
- **v kapitálovom rozpočte nerealizované investičné akcie:**
 - rekonštrukcia Vily Topoľčany – Červený kríž vo výške 4 325,0 tis. Eur
 - centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti vo výške 2 400,0 tis. Eur
 - zlepšenie stavebnotechnického stavu budovy na Ul. 17. novembra v Topoľčanoch vo výške 1 000,0 tis. Eur
 - rekonštrukcia verejného osvetlenia mesta Topoľčany – energeticko-úsporné opatrenia vo výške 1 974,3 tis. Eur

- modernizácia cestnej svetelnej signalizácie vo výške 100,0 tis. Eur
 - hlavný cyklistický okruh mesta 2. etapa vo výške 2 378,9 tis. Eur
 - realizácia stavebných úprav Ul. Hviezdoslavovej III. etapa vo výške 310,0 tis. Eur
 - rekonštrukcia MK a chodníkov na Rastislavovej ulici vo výške 358,0 tis. Eur
 - stavebná úprava Ul. Vajanského vo výške 310,0 tis. Eur
 - nákup manipulačnej techniky vo výške 280,0 tis. Eur
 - outdoorový a environmentálny priestor v mestskej časti Veľké Bedzany vo výške 210,0 tis. Eur
 - rekonštrukcia základnej technickej infraštruktúry v meste Topoľčany vo výške 600,0 tis. Eur
 - zdieľané bicykle v meste Topoľčany vo výške 320,0 tis. Eur
 - dobudovanie športovej infraštruktúry v meste Topoľčany – exteriérové športoviská vo výške 210,0 tis. Eur
 - spoločenský dom – obnova a modernizácia vo výške 330,0 tis. Eur
 - zníženie energetickej náročnosti MŠ Fullu v Topoľčanoch vo výške 900,0 tis. Eur
 - zvýšenie kapacity infraštruktúry MŠ Gogoľova v Topoľčanoch vo výške 510,0 tis. Eur
- vo finančných operáciách:**
- poskytnutie návratných finančných výpomocí dcérskej spoločnosti vo výške 140,0 tis. Eur
 - splácanie istiny ŠFRB vo výške 539,9 tis. Eur

PREBYTOK/SCHODOK ROZPOČTOVÉHO HOSPODÁRENIA ZA ROK 2023	
	v €
Príjmy rozpočtu mesta k 31.12.2023:	32 614 431,92
Výdavky rozpočtu mesta k 31.12.2023:	32 269 800,75
Prebytok rozpočtu mesta za rok 2023:	344 631,17
Schodok rozpočtu mesta za rok 2023 po zohľadnení nevyčerpaných účelovo určených príjmov:	-498 081,95
Prebytok finančných operácií za rok 2023:	2 981 335,35
Prebytok po zohľadnení finančných operácií za rok 2023:	3 325 966,52
Prebytok za rok 2023 po zohľadnení finančných operácií a nevyčerpaných účelovo určených príjmov:	2 483 253,40

Prebytok rozpočtu v sume 344 631,17 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa upravil o nevyčerpané účelovo určené prostriedky poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku zo štátneho rozpočtu a na základe osobitných predpisov podľa § 16 ods.6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách vo výške 842 713,12 EUR a **takto zistený schodok** v sume 498 081,95 EUR bol v rozpočtovom roku 2023 vysporiadaný z finančných operácií v sume 498 081,95 EUR.

Zostatok finančných operácií v sume 2 981 335,35 EUR, bol použitý na vysporiadanie upraveného prebytku bežného a kapitálového rozpočtu v sume 498 081,95 EUR.

Po schválení záverečného účtu mestským zastupiteľstvom bol prebytok rozpočtu mesta po zohľadnení finančných operácií a nevyčerpaných účelovo určených príjmov za rok 2023 vysporiadaný nasledovne:

- ▣ prevod do rezervného fondu mesta Topoľčany vo výške **2 482 530,23 €**,
- ▣ prídelenie do fondu rozvoja bývania vo výške **723,17 €**.

Rozpočet na roky 2024 – 2026 v EUR

	SKUTOČNOSŤ K 31.12.2023	ROZPOČET NA ROK 2024	ROZPOČET NA ROK 2025	ROZPOČET NA ROK 2026
Bežné príjmy	29 242,1	29 009,1	28 910,5	29 808,1
Kapitálové príjmy	3 372,3	9 185,4	1 000,0	4 000,0
Finančné príjmy	3 667,9	4 378,5	94,6	43,0
Príjmy celkom	36 282,3	42 573,0	30 005,1	33 851,1
Príjmy RO s právnou subjektivitou	1 029,1	876,2	876,2	876,2

	SKUTOČNOSŤ K 31.12.2023	ROZPOČET NA ROK 2024	ROZPOČET NA ROK 2025	ROZPOČET NA ROK 2026
Bežné výdavky	25 457,1	27 656,0	27 329,3	27 557,6
Kapitálové výdavky	6 812,7	14 265,6	2 013,2	5 619,0
Finančné výdavky	686,5	651,4	662,6	674,5
Výdavky celkom	32 956,3	42 573,0	30 005,1	33 851,1
Výdavky RO s právnou subjektivitou	12 038,8	12 417,3	12 581,9	12 973,0

Dôvodová správa k rozpočtu na roky 2024 - 2026:

Programový rozpočet mesta Topoľčany na roky 2024 - 2026 má ambíciu postupne plniť ciele, ktoré sú v ňom stanovené a realizovať predovšetkým investície spolufinancované prostredníctvom Európskych štrukturálnych a investičných fondov do výšky vlastných zdrojov a tým naplňať požiadavky občanov na skvalitňovanie ich života a zvyšovanie kvality služieb poskytovaných mestom.

Zostavovanie rozpočtu mesta prebiehalo na základe vyčíslenia jednotlivých predpokladaných druhov príjmov, pričom do výdavkov boli následne zapracované požiadavky výborov mestských častí, odborov a útvarov mestského úradu, mestskej polície, rozpočtových organizácií zriadených mestom, obchodných spoločností založených mestom, športových klubov a iných organizácií, ktoré predložili svoje požiadavky na poskytnutie prostriedkov vo verejnom záujme.

Dňa 13.11.2023 sa uskutočnila porada k tvorbe rozpočtu za účasti primátorky mesta, prednostky MsÚ, vedúcich odborov MsÚ, na ktorej bol návrh rozpočtu upravený tak, aby splňal zákonné požiadavky (vyrovnanosť rozpočtu).

Rozpočet bez finančných operácií je na rok 2024 navrhnutý ako schodkový so schodkom -3 727,1 tis. €, keď bežný rozpočet je prebytkový (prebytok + 1 353,1 tis. €) a kapitálový rozpočet je schodkový (schodok – 5 080,2 tis. €). Schodok v kapitálovom rozpočte je spôsobený vyššími kapitálovými výdavkami ako sú očakávané kapitálové príjmy, ako aj z dôvodu potreby spolufinancovania projektov pri dotáciách poskytnutých mestu. Rozdiel finančných operácií predstavuje + 3 727,1 tis. €, po ich zohľadnení je navrhnutý rozpočet vyrovnaný.

ÚČTOVNÝ POHĽAD

Konsolidovaná súvaha (aktíva a pasíva)

Hodnota konsolidovaných aktív k 31.12.2023 dosiahla 83 172 151,54 €, čo je o 4 212 925,25 € viac ako ku koncu roka 2022. Medziročný nárast sa prejavil najmä v neobežnom majetku, ktorý vzrástol o 4 088 781,95 €. Nárast v neobežnom majetku sa premietol najmä v dlhodobom hmotnom majetku, ktorý medziročne vzrástol o 3 864 654,52 € a dlhodobom nehmotnom majetku, ktorý zaznamenal nárast o 219 127,43 €. Obežný majetok bol oproti roku 2022 vyšší o 122 322,64 €. Zvýšenie stavu v obežnom majetku bolo zaznamenané na krátkodobých pohľadávkach. Naopak v rámci obežného majetku sa znížili zásoby, zúčtovanie medzi subjektmi verejnej správy, dlhodobé pohľadávky a finančné účty. Celkový majetok konsolidovaného celku v netto hodnote bol tvorený v nasledovnej štruktúre:

STRANA AKTÍV KONSOLIDOVANEJ SÚVAHY - NETTO HODNOTA		STAV V € K 31.12.2023	STAV V € K 31.12.2022	ROZDIEL
Neobežný majetok	Dlhodobý nehmotný majetok	256 626,47	37 499,04	219 127,43
	Dlhodobý hmotný majetok	63 839 338,14	59 974 683,62	3 864 654,52
	Dlhodobý finančný majetok	5 474 525,76	5 469 525,76	5 000,00
	Neobežný majetok spolu:	69 570 490,37	65 481 708,42	4 088 781,95
Obežný majetok	Zásoby	46 891,57	57 338,64	-10 447,07
	Zúčtovanie medzi subjektami ver. správy	0,00	11 029,00	-11 029,00
	Dlhodobé pohľadávky	10 000,00	20 000,00	-10 000,00
	Krátkodobé pohľadávky	1 878 042,10	1 681 060,47	196 981,63
	Finančné účty	11 563 615,95	11 606 798,87	-43 182,92
	Obežný majetok spolu:	13 498 549,62	13 376 226,98	122 322,64
Čas. rozlíšenie	Náklady a príjmy bud. období	103 111,55	101 290,89	1 820,66
	Majetok spolu	83 172 151,54	78 959 226,29	4 212 925,25

Konsolidované pasíva k 31.12.2023 dosiahli objem 83 172 151,54 €, kde vlastné imanie predstavovalo 46 311 686,11 €, záväzky 15 312 111,28 € a časové rozlíšenie 21 548 354,15 €. Najvýznamnejší objem v pasívach predstavuje výsledok hospodárenia (za minulé roky a rok aktuálny v sume 46 311 686,11 €), výnosy budúcich období (21 548 354,15 € - na účte 384) a dlhodobé záväzky (8 150 698,07 € - najmä úvery zo ŠFRB na účte 479). Celkové pasíva konsolidovaného celku boli v štruktúre tvorené nasledovne:

STRANA PASÍV KONSOLIDOVANEJ SÚVAHY - NETTO HODNOTA		STAV V € K 31.12.2023	STAV V € K 31.12.2022	ROZDIEL
Vlastné imanie	Výsledok hospodárenia	46 311 686,11	43 860 383,06	2 451 303,05
Záväzky	Rezervy	176 027,45	192 184,54	-16 157,09
	Zúčtovanie medzi subjektami ver. správy	1 052 515,34	542 755,95	509 759,39
	Dlhodobé záväzky	8 150 698,07	8 664 954,55	-514 256,48
	Krátkodobé záväzky	5 874 240,00	5 445 691,03	428 548,97
	Bankové úvery a výpomoci	58 630,42	655 277,08	-596 646,66
	Záväzky spolu:	15 312 111,28	15 500 863,15	-188 751,87
Čas. rozlíšenie	Výdavky a výnosy bud. období	21 548 354,15	19 597 980,08	1 950 374,07
	Vlastné imanie a záväzky	83 172 151,54	78 959 226,29	4 212 925,25

Konsolidovaný výkaz ziskov a strát (výnosy a náklady)

Údaje nákladov a výnosov za konsolidovaný celok za rok 2023 sú vo výkaze ziskov a strát rozčlenené na hlavnú činnosť a podnikateľskú činnosť. Celkovo výsledok hospodárenia pred zdanením dosiahol hodnotu 2 480 199,41 €, po zdanení 2 458 932,05 €. V porovnaní s rokom 2022 bol dosiahnutý zisk po zdanení vyšší o 2 150 849,94 €. Zvýšenie zisku je dôsledkom vyššieho tempa rastu výnosov (index

1,16) ako nákladov (index 1,08). Výnosy medziročne vzrástli o 4 293 952,26 € pri náraste nákladov (vrátane dane z príjmov) o 2 143 102,32 €.

Vývoj nákladov mesta Topoľčany vrátane organizácií zriadených a založených mestom má medziročne rastúcu tendenciu. Za rok 2023 dosiahli náklady objem 28 928 953,31 €, čo je o 2 143 102,32 € viac ako za rok 2022.

Nárast nákladov bol zaznamenaný v skupinách:

- **Spotrebované nákupy** (+695 198,01 €) pričom náklady na spotrebu materiálu boli vyššie o 378 098,65 € ako v roku 2022 a náklady na spotrebu energií boli vyššie o 340 980,29 €;
- **Osobné náklady** (+1 515 986,48 €) najväčší podiel na tomto zvýšení mal nárast mzdových nákladov z dôvodu zvýšenia platových taríf zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme;
- **Dane a poplatky** (+940,50 €) pričom v porovnaní s rokom 2022 ostatné dane a poplatky boli vyššie o 885,25 € a daň z motorových vozidiel bola vyššia o 55,25 €;
- **Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť** (+170 284,99 €) nárast bol ovplyvnený najmä vyššími ostatnými nákladmi na prevádzkovú činnosť, ktoré vzrástli oproti roku 2022 o 114 894,25 €;
- **Odpisy, rezervy a opravné položky z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia** (+239 977,55 €) v súvislosti s rastom hodnoty majetku konsolidovaného celku;
- **Rezervy a opravné položky z prevádzkovej činnosti** (+85 017,35), najmä z dôvodu vyššej tvorby ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti;
- **Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov** (+35 816,91 €) nárast nákladov bol spôsobený predovšetkým zvýšenými nákladmi na transfery z rozpočtu obce alebo z rozpočtu vyššieho územného celku subjektom mimo verejnej správy (športové kluby, cirkevné a súkromné školstvo).

Pokles nákladov bol zaznamenaný v skupinách:

- **Služby** (-461 120,91 €), kde v porovnaní s predchádzajúcim rokom poklesli náklady na opravy a udržiavanie o 613 935,48 €. Naopak stúpili náklady na cestovné, reprezentáciu a ostatné náklady;
- **Finančné náklady** (-62 342,55 €) boli nižšie z dôvodu postupne klesajúceho podielu úrokov na pravidelných splátkach úverov zo ŠFRB a poklesu ostatných finančných nákladov.

Výnosy mesta Topoľčany vrátane organizácií zriadených a založených mestom za rok 2023 dosiahli objem 31 387 885,36 € a medziročne vzrástli o 4 293 952,26 €.

Nárast výnosov bol zaznamenaný v skupinách:

- **Tržby za vlastné výkony a tovar** (+ 228 093,39 €) z dôvodu nárastu tržieb z predaja služieb;
- **Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov** (+1 088 454,54 €) hlavne z dôvodu vyššieho výnosu na dani z príjmov FO - podiel mesta. Nárast bol zaznamenaný aj na daniach z nehnuteľnosti, za nevýherné prístroje, užívanie verejného priestranstva a za komunálne odpady a drobné stavebné odpady;
- **Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti** (+961 029,38 €) tento nárast bol ovplyvnený najmä zvýšenými ostatnými výnosmi z prevádzkovej činnosti, ktoré vzrástli v porovnaní s rokom 2022 o 795 281,82 € najmä z dôvodu odpustenia splácania návratnej finančnej výpomoci na základe uznesenia č. 459/2023. Tržby z predaja dlhodobého nehmotného majetku a dlhodobého hmotného majetku boli vyššie o 95 994,15 € a Ostatné pokuty, penále a úroky z omeškania prekročili minuloročné výnosy o 69 653,41 € ;
- **Zúčtovanie rezerv a opravných položiek a zúčtovanie časového rozlíšenia** (+248 928,69 €), kde výnosy zo zúčtovania ostatných opravných položiek z prevádzkovej činnosti boli v roku 2023 vyššie ako v roku 2022 a to o 255 737,65 €. Výnosy zo zúčtovania ostatných rezerv z prevádzkovej činnosti klesli o 6 808,96 €.
- **Finančné výnosy** (+117 854,77 €), kde nastal nárast predovšetkým z dôvodu vyšších kreditných úrokov z terminovaného vkladu. Nárast nastal aj u výnosoch z dlhodobého finančného majetku (vyplatenie dividend spoločnosťou BORINA, s.r.o);
- **Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach** (+1 727 307,51 €) nárast bol spôsobený najmä z dôvodu vyšších bežných transferov zo štátneho rozpočtu a od iných subjektov verejnej správy (dotácia na riešenie migračných výziev v dôsledku vojenskej agresie voči Ukrajine, dotácia z Enviromentálneho fondu, a transfer na zabezpečenie volieb do Národnej rady Slovenskej republiky 2023). Zvýšenie nastalo aj pri výnosoch samosprávy z kapitálových transferov od ostatných subjektov mimo verejnej správy.

Pokles výnosov bol zaznamenaný v skupinách:

- **Aktivácia** (-77 716,02 €), kde výnos z aktivácie dlhodobého hmotného majetku sa znížil o 77 716,02 €;

Náklady a výnosy konsolidovaného celku:

NÁZOV		SKUTOČNOSŤ V € K 31.12.2023	SKUTOČNOSŤ V € K 31.12.2022	ROZDIEL (2023-2022)
Náklady				
50	Spotrebované nákupy	3 253 447,41	2 558 249,40	695 198,01
51	Služby	4 064 576,78	4 525 697,69	-461 120,91
52	Osobné náklady	15 286 735,64	13 770 749,16	1 515 986,48
53	Dane a poplatky	8 532,04	7 591,54	940,50
54	Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	412 897,90	242 612,91	170 284,99
55	Odpisy, rezervy a opravné položky z prev. činnosti a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	3 403 266,16	3 163 288,61	239 977,55
56	Finančné náklady	190 911,68	253 254,23	-62 342,55
57	Mimoriadne náklady	0,00	0,00	0,00
58	Náklady na transfery a náklady z odvodu príjmov	2 287 318,34	2 251 501,43	35 816,91
Súčet účtovnej skupiny 50-58		28 907 685,95	26 772 944,97	2 134 740,98
59	Daň z príjmov	21 267,36	12 906,02	8 361,34
Súčet nákladov vrátane dane z príjmov		28 928 953,31	26 785 850,99	2 143 102,32
Výnosy				
60	Tržby za vlastné výkony a tovar	2 641 794,71	2 413 701,32	228 093,39
62	Aktivácia	0,00	77 716,02	-77 716,02
63	Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	16 089 553,53	15 001 098,99	1 088 454,54
64	Ostatné výnosy z prevádzkovej činnosti	3 306 439,26	2 345 409,88	961 029,38
65	Zúčtovanie rezerv a opravných položiek z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	372 550,11	123 621,42	248 928,69
66	Finančné výnosy	136 089,71	18 234,94	117 854,77
67	Mimoriadne výnosy	0,00	0,00	0,00
69	Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach	8 841 458,04	7 114 150,53	1 727 307,51
Súčet účtovnej skupiny 60-69		31 387 885,36	27 093 933,10	4 293 952,26
Výsledok hospodárenia pred zdanením		2 480 199,41	320 988,13	2 159 211,28
Výsledok hospodárenia po zdanení		2 458 932,05	308 082,11	2 150 849,94

8. OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE

- **VÝZNAMNÉ INVESTIČNÉ AKCIE**
- **PREDPOKLADANÝ BUDÚCI VÝVOJ A VÝZNAMNÉ RIZIKÁ A NEISTOTY**
- **UDALOSTI OSOBITNÉHO VÝZNAMU PO SKONČENÍ ÚČTOVNÉHO OBDOBIA**

VÝZNAMNÉ INVESTIČNÉ AKCIE

Objem kapitálových výdavkov mesta Topoľčany za rok 2023 dosiahol hodnotu 6 812,7 tis. €, čo je o 3 340,2 tis. € viac ako za rok 2022. Najvýznamnejšie investičné akcie z hľadiska objemu vynaložených finančných prostriedkov k 31.12.2023 boli:

INVESTIČNÁ AKCIA	V TIS. €
Prestupné bývanie – príprava a realizácia **	2 439,5
Vodozádržné opatrenia v meste Topoľčany **	710,7
Revitalizácia vnútrobloku M. Benku**	608,6
Parkoviská sídlisko F - realizácia	513,0
Realizácia stavebných úprav Ul. Hviezdoslavovej - II. etapa	429,0
Realizácia stavebných úprav Ul. Hviezdoslavovej - I. etapa	331,6
Rekonštrukcia MK a chodníkov M. Benku	287,9
Manažment údajov inštitúcie verejnej správy pre mesto Topoľčany	196,8
ŠH – úprava akustiky haly**	146,6
Oporný múr – Starý cintorín	145,0
Zimný štadión - rekonštrukcia strojovne chladenia ľadovej plochy	115,9
Dodávka a montáž polopodzemných kontajnerov na odpad	96,6

Pozn. **označenie projektu

Podnikateľské aktivity v roku 2023 boli uskutočňované výhradne prostredníctvom dcérskej spoločnosti Mestské služby Topoľčany, s.r.o., ktorá hlavne prevádzkuje parkoviská, vykonáva správu mestských bytov, zabezpečuje prevádzku športových zariadení a údržbu mestskej zelene a verejných priestranstiev a dcérskej spoločnosti Mediálna a kultúrna spoločnosť Topoľčany, s.r.o., ktorá sa zaoberá predovšetkým organizovaním kultúrnych, spoločenských a hudobných podujatí a prevádzkovaním lokálneho rozhlasového vysielania - Rádia Topoľčany.

PREDPOKLADANÝ BUDÚCI VÝVOJ KONSOLIDOVANÉHO CELKU

Mesto Topoľčany má ambíciu postupne plniť ciele a realizovať nové investície, ktoré boli stanovené v Programovom rozpočte mesta Topoľčany na roky 2024 -2026. Najvýznamnejším zdrojom financovania bežných výdavkov mesta je príjem z podielu na dani z príjmov fyzických osôb. Vývoj týchto príjmov bude závisieť od vývoja zamestnanosti v nasledujúcom období a rastu miezd v národnom hospodárstve SR, nakoľko sú mestu poskytované podľa skutočného výberu štátom.

Pre krytie kapitálových výdavkov sa mesto Topoľčany bude snažiť v budúcom období získať nenávratné finančné výpomoci zo štátneho rozpočtu a z prostriedkov Európskej únie. Tieto finančné výpomoci pomôžu mestu dosiahnuť svoje investičné zámery v oblasti výstavby, v oblasti dopravy, v oblasti životného prostredia, v oblasti občianskej vybavenosti, v oblasti športu a v oblasti školstva.

Medzi hlavné projekty, ktoré plánuje mesto Topoľčany realizovať, resp. dokončiť realizáciu v nasledujúcom období patria:

- Hackathony - verejná správa **
- Radnica - klimatizácia priestorov
- Sanácia vlhkosti objektu Radnice**
- Prístupová komunikácia k novému cintorínu- realizácia
- Nákup pozemkov
- PD - Výstavba nájomných bytov (po odstránení 1515)
- PD na stavby - žiadosti o EŠF a iné
- Centrum integrovanej zdravotnej starostlivosti **
- Spoločenský dom Topoľčany - zníženie energetickej náročnosti, modernizácia a revitalizácia exteriéru**
- Inštalácia svietidiel verejného osvetlenia - dobudovanie na Ul. Topoľovej
- Rekonštrukcia ver. osvetlenia mesta Topoľčany-energ.-úsporné opatrenia**
- Modernizácia cestnej svetelnej signalizácie
- Hlavný cyklistický okruh mesta - 2. etapa **
- PD - miestne a účelové komunikácie
- Realizácia stavebných úprav Ul. Hviezdoslavovej - III. Etapa
- Stavebná úprava Ul. Radlinského – realizácia
- Stavebná úprava exteriérových plôch v Cukrovare – FRB
- Nabíjacie elektro stanice v meste Topoľčany **
- Autobusové zastávky - rekonštrukcia a modernizácia**
- Dodávka a montáž polopodzemných kontajnerov na odpad**
- Nákup manipulačnej techniky a motorových vozidiel **
- Nákup techniky pre potreby Sociálneho podniku, s.r.o. -dotácia
- Vodozádržné opatrenia a revitalizácia zelene v lokalite ul. Povstania Topoľčany**
- Detské ihriská - vybudovanie a nové hracie prvky
- Outdoorový enviromentálny priestor v mestskej časti Veľké Bedzany**
- Oddychovo-náučná zóna pri fontáne - stavebná úprava
- Stolnotenisová hala - rekonštrukcia strechy (časť nad šatňami fitnescentra a chodby)
- PD - Rekonštrukcia budovy futbalového štadióna-Ul. Dr. Adámiho 1238/20
- Prístavba nového prekrytého bazéna so zázemím
- Zníženie energetickej náročnosti MŠ Ľ. Fullu v Topoľčanoch**
- Zvýšenie kapacity infraštruktúry MŠ Gogol'ova v Topoľčanoch**
- MŠ Tribečská I. - Rekonštrukcia budovy**

- MŠ Ľ. Fullu - rekonštrukcia soc. zariadení
- ZŠ Škultétyho - rekonštrukcia strechy**
- Komfort - stavebné úpravy

(Pozn. **označenie projektu)

Významným rizikom v nasledujúcom období bude prebiehajúci vojnový konflikt na Ukrajine a s ním súvisiaca vysoká miera inflácie. Spomalenie ekonomického rastu v posledných rokoch vedie vládu SR k prijatiu konsolidačných opatrení na ozdravenie verejných financií. Okrem iného sa bude novelizovať zákon o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy. Jedným z dôvodov je zmena spôsobu financovania materských škôl. Presunom kompetencií pri materských školách z originálnych kompetencií na prenesený výkon štátnej správy sa zníži percento podielových daní poukazovaných obciam .

Ďalšou hrozbou je predpokladaná vyššia nezamestnanosť, dôsledkom čoho sa zníži výnos z dane z príjmov fyzických osôb. Finančnú situáciu mesta, jeho prevádzkové možnosti a príjmy a výdavky účtovných jednotiek konsolidovaného celku môže ohroziť aj zvýšenie cien tovarov a služieb vplyvom navrhovaného zvýšenia DPH a očakávaný nárast regulovaných cien plynu a tepla.

Rozhodujúci bude objem dane z príjmov FO pre samosprávu zo štátneho rozpočtu, ale aj postupné potrebné úpravy sadzieb miestnych daní a poplatkov jednak v segmente fyzických osôb, ale aj podnikateľov a možnosť použitia vlastných zdrojov financovania nakumulovaných v predchádzajúcom období. Problémy môže v nasledujúcom období spôsobovať aj nárast pohľadávok na daniach, poplatkoch, na bytoch s ekonomickým nájomným, platobná neschopnosť občanov.

Týmto rizikám bude nevyhnutné v nasledujúcom období prispôbiť hospodárenie celého konsolidovaného celku a najmä výdavkovej oblasti rozpočtu.

Problematickou bude v ďalších rokoch investičná činnosť, keď príjmy bežného rozpočtu nezabezpečia dostatok prostriedkov pre ďalší rozvoj a zdroje z predchádzajúcich období budú vyčerpané. Keďže rozpočet mesta, ktorý zahŕňa aj rozpočtové organizácie, je zostavovaný na základe predpokladaného reálneho hotovostného toku ako vyrovnaný (vrátane finančných operácií), nie je predpoklad, že by došlo k narušeniu likvidity mesta. Mesto a ani organizácie zriadené a založené mestom nemajú negatívny vplyv na životné prostredie. Mesto Topolčany ani jeho dcérske spoločnosti nemajú žiadnu organizačnú zložku v zahraničí.

UDALOSTI OSOBITNÉHO VÝZNAMU, KTORÉ NASTALI PO SKONČENÍ ÚČTOVNÉHO OBDOBIA

Do termínu zostavenia konsolidovanej výročnej správy nenastali žiadne udalosti osobitného významu, ktoré by mali zásadný vplyv na zmenu výsledkov hospodárenia konsolidovaného celku za rok 2023, resp. ohrozenie jeho existencie a fungovania.